TEMA 9: DEMOCRACIA E FASCISMOS

FASCISMO E NAZISMO

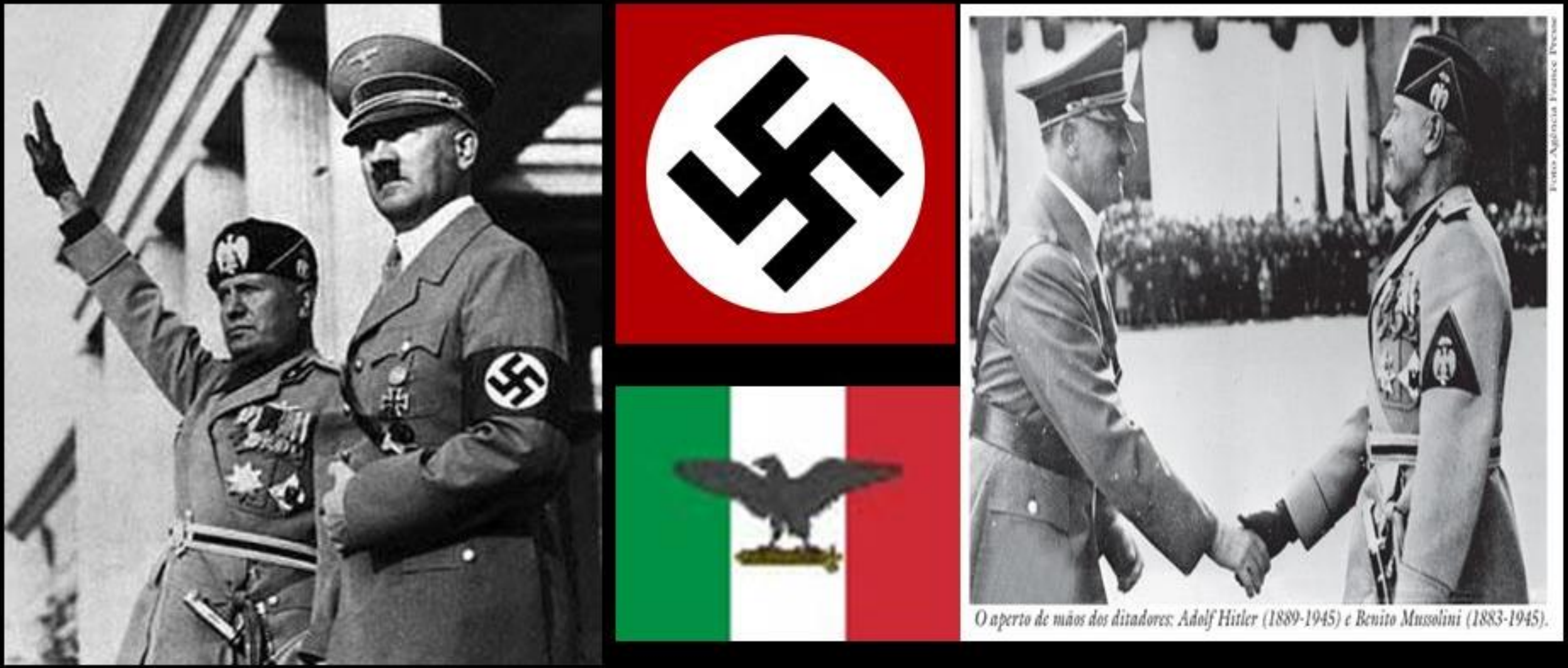

O aperto de mãos dos ditadores: Adolf Hitler (1889-1945) e Benito Mussolini (1883-1945).

1. A crise da democracia en Europa

- **A derrota dos Imperios centrais na Primeira Guerra Mundial e o triunfo da Revolución rusa provocaron a desaparición das monarquías nos Estados da Europa central e oriental, coa implantación de sistemas republicanos na maioría deles e extensión do sufraxio universal.**
- **Pero, ao longo do período de entreguerras, o sistema democrático liberal sufriu ataques que puxeron en perigo a súa supervivencia. En moitos países europeos impuxéronse réximes autoritarios (Hungría, Polonia, Lituania, Portugal, Austria, Bulgaria, Grecia, Romanía, España, etc) e noutros o sistema liberal-democrático mantívose aínda que mostraba debilidade (Gran Bretaña, Francia, Suíza, Bélxica, Holanda, Dinamarca, Suecia, Noruega, etc). Podemos falar dunha crise xeral da democracia.**

Europa de entreguerras

Crisis de las democracias europeas

Sistemas políticos en 1939

OCÉANO ATLÁNTICO
NORUEGA
FINLANDIA
SUECIA
ESTONIA
LETONIA
LITUANIA
REINO UNIDO
IRLANDA
HOLANDA
BÉLGICA
LUX.
POLONIA
URSS
FRANCIA
SUIZA
RUMANIA
BULGARIA
ALBANIA
TURQUÍA
MAR
Régimen fascista
Régimen democrático
Régimen dictatorial
Régimen comunista

LA EXTENSIÓN DE LA DEMOCRACIA DESPUÉS DE LA GRAN GUERRA
democracia (república o monarquía constitucional) antes de 1914
democracia reciente (aparecida entre 1919 y 1922)
régimen autoritario antes y después de la Gran Guerra
NORUEGA
SUECIA
FINLANDIA
Mar del Norte
Mar Báltico
ESTONIA (1934) Päts
LETONIA (1934) Ulmanis
LITUANIA (1926) Woldemaras
RUSIA BOLCHEVIQUE (1917) después: UNIÓN DE REPÚBLICAS SOCIALISTAS SOVIÉTICAS (1922) Lenin, desde 1928 Stalin
REINO UNIDO
IRLANDA
DINAMARCA
HOLANDA
BÉLGICA
LUX.
OCÉANO ATLÁNTICO
ALEMANIA (1933) Hitler
POLONIA (1926) Pilsudski
CHECOSLOVAQUIA
FRANCIA
SUIZA
AUSTRIA (1933) Dolfus
HUNGRÍA (1920) Horthy
RUMANIA (1938) Carol II
YUGOSLAVIA (1929) Alejandro I
BULGARIA (1923) Boris III
PORTUGAL (1926) Salazar
ESPAÑA (1923) Primo de Rivera (1936-1939) Franco
ITALIA (1922) Mussolini
Mar Adriático
ALBANIA
GRECIA (1936) Metaxas
TURQUÍA Mustapha Kemal
Mar Mediterráneo
EL RETROCESO DE LA DEMOCRACIA EN EL PERÍODO DE ENTREGUERRAS
Estados aún democráticos en 1939
ITALIA (1922) establecimiento de una dictadura o de un régimen totalitario (fecha)
Hitler los "hombres fuertes" de los regímenes dictatoriales o totalitarios
© I.C.L. © EDITORIAL VICENS VIVES

1. A crise da democracia en Europa

- A crise da democracia obedeceu a diversos factores: políticos, ideolóxicos e económicos. Podemos destacar os seguintes:

- 1. Exacerbación do nacionalismo como consecuencia da Gran Guerra: hai un orgullo da vitoria (Bélxica e Francia) que contrasta coa humillación doutros (Alemaña) ou insatisfacción (Italia). Ademais agraváronse as tensións entre países polo trazado das novas fronteiras e a existencia de minorías nos novos países. Creouse un sentimento de desprezo dos sistemas parlamentarios entre as masas, por consideralos ineficaces para manter a gloria da nación.
- 2. Crecemento do militarismo: o papel xogado na guerra fixo que os militares tivesen unha crecente influencia na vida pública. Paralelamente, as ideas de que a patria estaba ameazada e de que a democracia era incapaz de facer fronte a esas ameazas, estendéronse entre amplas capas da poboación. Nesta situación, o exército constituíase en salvador e garante da estabilidade, permitíndolle acceder ao poder.
- 3. Descomposición do sistema parlamentario tradicional: coa ampliación do sufraxio e debilidade dos partidos liberais tradicionais, houbo modificacións no sistema político. Os partidos deixaron de ser partidos de notables para converterse en partidos de masas. Pero a dificultade para lograr maioría amplas que permitisen formar goberno en solitario, obrigou a formar coalicións de variado signo. O característico era que os gobernos tiveses escasa duración o que provocou unha inestabilidade política.

1. A crise da democracia en Europa

- **4. Aparición de novas forzas políticas que provocaron unha polarización polos extremos: dereita e esquerda. Hai un crecemento dos partidos comunistas que causou un temor das clases dominantes e dividiu as forzas de esquerda (socialdemócratas e comunistas) e paralelamente a aparición de partidos fascistas. Ainda que contrapostos, ambos se presentaban como contrarios aos parlamentarismo liberal e desexaban transformar o sistema.**
- **5. As crises económicas, tanto a posbélica como a de 1929 contribuiron a complicar a situación debido ao aumento do desemprego, empeoramento das condicións de vida da poboación e aumento da conflitividade social.**

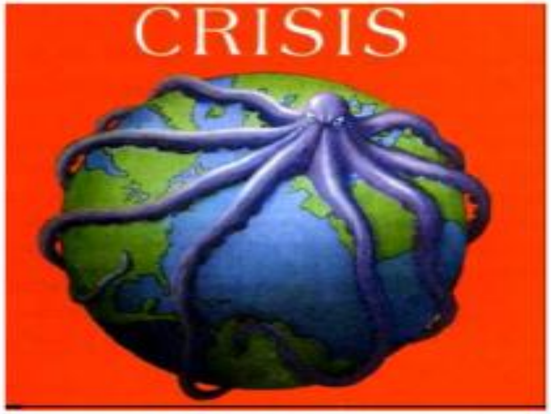

FASCISMOS

CONTEXTO HISTÓRICO

· Crisis económica del 29: Crack de la Bolsa. Cierre de fábricas. Paro y miseria. Malestar social.
· Pérdida de confianza en un sistema democrático capitalista que no pudo prevenir la crisis.
· Ascenso de ideologías radicales antisistema (antidemocráticas y anticapitalistas).
· Temor al contagio revolucionario. Ideales comunistas.
· Imposición de humillantes condiciones de paz a los vencidos.

BASES DE LA IDEOLOGÍA FASCISTA

· Construcción de un estado fuerte, una dictadura unipersonal dirigida por un líder supremo (Duce, Führer, Caudillo).
· El estado totalitario controla todas las facetas de la vida.
· Ideología antisistema: antidemocrática y anticapitalista. Se define como una "tercera vía" alternativa a capitalismo y comunismo.
· Sentimiento hipernacionalista: ensalzamiento de valores patrios y defensa de la raza.
· Ideología violenta y machista. Defensa de los valores militares y familiares.
· Defensa de lo colectivo frente a lo individual. Sólo se entrega la libertad en favor de la masa. Importancia de manifestaciones multitudinarias.

BASES SOCIALES

· Clases propietarias: temerosas de la revolución comunista.
· Clases bajas: obreros desempleados en riesgo de exclusión social.
· Excombatientes de la Guerra Mundial. Se sienten humillados por la actividad de los políticos durante el Tratado de Versalles.
· Cuerpos de seguridad del estado por la defensa del militarismo.

http://apuntesdehistoriauniversal.blogspot.com.es/

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Omnipotencia do Estado. Os individuos están subordinados ó Estado; exáltase o Estado como instrumento de goberno e órgano de dominación e control de todas as esferas da vida. Non tolera a separación de poderes, símbolo dos Estados democráticos. O individuo débese someter á vontade dunha elite gobernante, capaz de interpretar as aspiracións das masas e de eliminar as contradicións entre as clases sociais. Suprímese toda oposición. O Estado monopoliza a verdade e a propaganda e rexeitase calquera crítica.**

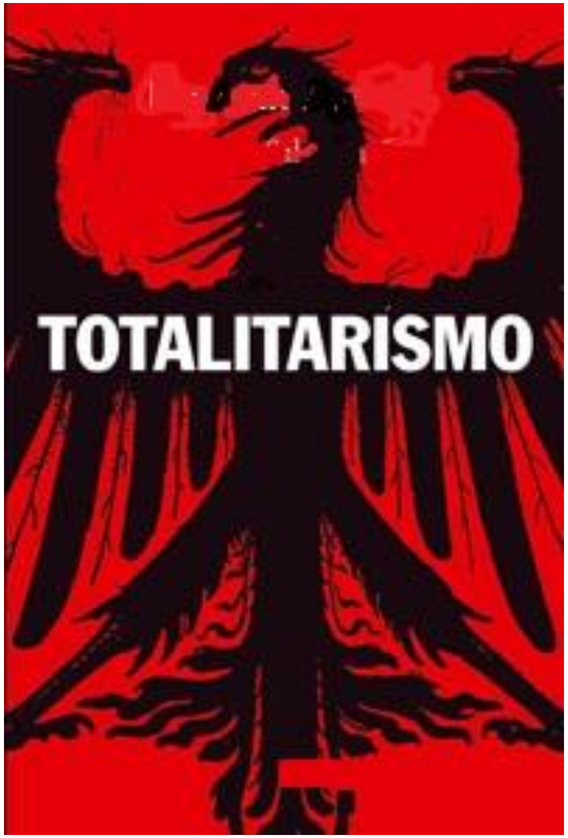

IDEOLOGÍA FASCISTA Y NAZI

ESTADO TOTALITARIO

INDIVIDUO SUBORDINADO AL ESTADO

SIN DERECHOS INDIVIDUALES

SIN LIBERTADES POLÍTICAS Y CIVILES

PARTIDOS TOTALITARIOS
↓
PROPAGANDA
EXALTANDO
LA FIGURA
DEL LÍDER

SIMBOLOGÍA (nación=partido)

HORST WESSEL

Miembro de las SA nazis asesinado por comunistas y convertido en mártir del nazismo. Escribe una canción para las SA convertida en segundo himno de Alemania durante el III Reich Nazi:

"La calle libre para los batallones pardos (las SA)

...

Millones llenos de esperanza miran la esvástica

...

Pronto ondearán las banderas de Hitler en cada calle"

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Rexeitamento da democracia e o parlamentarismo. O fascismo critica os principios liberais e democráticos ó consideralos perniciosos para o goberno do Estado. Nega a igualdade dos individuos e o sufraxio universal. Despreza as institucións democráticas, o Parlamento e os partidos cunha ideoloxía diferente á súa, a única que representa, segundo eles, a vontade xeral. Os partidos socialistas e comunistas serán obxecto de especial persecución pola defensa que fan da loita de clases e do internacionalismo, aspectos contrarios, segundo os fascistas, ós intereses da patria e servidores dos intereses estranxeiros. Non obstante utilizaron as institucións democráticas e os seus mecanismos como instrumentos para conquistar o poder. Unha vez instalados se eliminan ou se alteran para desvirtualos**

UNIDAD nacional-patriótica

El NSDAP trae la COMUNIDAD NACIONAL

"Por todas partes se aprecia el entusiasmo nacional. La gente está feliz y agradecida. ¿Es posible que un solo hombre haya unido a un pueblo que estaba dividido y empobrecido?"

(Elisabeth Gebensleben, diario personal, 1933)

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Desigualdade entre os individuos e supremacía das elites. Unha minoría debe gobernar. Pártese da desigualdade dos homes en contraposición ó liberalismo decimonónico; en consecuencia rexeita a democracia e o parlamentarismo porque concede os mesmos dereitos a todos. As eleccións considéranse algo inútil.**
- **Este principio de desigualdade dos seres humanos ofrece refrexos diversos: desvalorización da muller (o seu papel é o fogar, onde vive subordinada ó esposo); o racismo: fálase da superioridade da raza aria, isto desemboca no antisemitismo, baseado en dous falsos mitos moi difundidos en Alemaña, o da dominación financeira a escala mundial do capital xudeu e o da súa numerosa participación nos partidos socialistas e liberais "anticlericais".**

IDEOLOGÍA FASCISTA Y NAZI

SER HUMANO

- RACISMO
- ANTISEMITISMO

Jesse Owens (USA) victoria en Olimpiada de Berlín, 1936

CONDUCTA IRRACIONAL

- VIOLENCIA
- FANATISMO
- INTOLERANCIA
- OBEDIENCIA

PAPEL DE LA MUJER:
HOGAR Y CRIANZA DE HIJOS

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Exaltación do xefe carismático(Mesianismo). Levando ás últimas consecuencias o postulado de desigualdade dos homes, unha nación forte necesita encontrar un home excepcional, *o superhome*, segundo a doutrina de Nietzsche; o pobo debe prestarlle obediencia cega xa que é a encarnación de vontade da nación. Revestido dun poder case sagrado é o único salvador dunha patria en perigo , elixido para cumprir co destino que a historia lle ten reservado. Este xefe supremo- Duce, Führer, Caudillo- concentra na súa persoa todos os poderes. Foron obxecto de culto: estatuas, retratos, carteis de propaganda... e tamén obxecto de pregaria nas igrexas e oracións...**

LÍDER CARISMÁTICO

IDEOLOGÍA FASCISTA Y NAZI

SISTEMA POLÍTICO: DICTADURA DE PARTIDO ÚNICO

MOVILIZACIÓN DE MASAS

- MILICIAS ARMADAS
- RITOS: DESFILES, SÍMBOLOS
- CULTO AL LÍDER

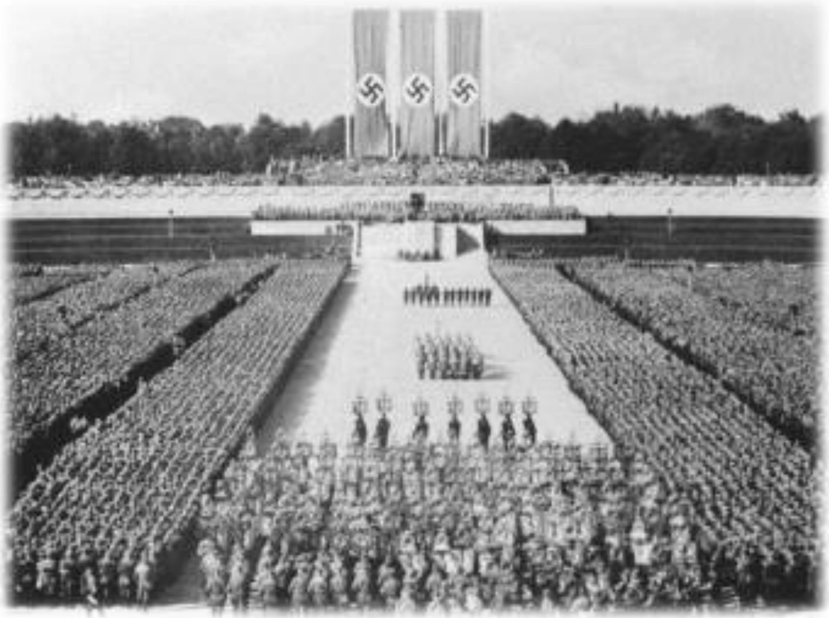

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Irracionalismo e control ideolóxico e cultural.O fascismo rexeita a tradición racionalista, exalta os elementos irracionais da conduta e os sentimentos, o fanatismo, a intolerancia. Nesta liña se desenvolven os dogmas da superioridade da raza e do xefe.**
- **Imponse o control ideolóxico e cultural. A propaganda foi o vehículo ideal para exercer ese control, exaltando os valores irracionais da conduta humana: sentimentos fanáticos, ausencia de reflexión crítica, aceptación cega dos dogmas, adoración do líder... Todas as manifestacións públicas estaban planificadas e organizadas: paradas militares, traxes, símbolos, actitudes, xestos do líder, discursos, gritos... Eses actos debían impresionar ó espectador e lograr a súa identificación co sistema.**

Obediencia/jerarquía/fanatismo

Und ihr habt doch gesiegt!
TREUE

Movilización permanente
Control de la calle

Deutsche Volksgenossen! Deutsche Hausfrauen!

zum Boykott gegen die Juden

Kauft nichts in jüdischen Geschäften!
Geht nicht zum jüdischen Arzt!

Boykott-Kundgebung

Boykottiert werden in Geisenheim:

Georg Strauß,
Gebr. Strauß,
Moritz Strauß,
Hugo Furst,
Dr. Nathan,
Löwenthal,

FÜHRERPRINZIP
Dominación Carismática

"Poder carismático de un hombre providencial, conductor de multitudes, jefe de cualidades extraordinarias que es el salvador de todo un pueblo. Alrededor suyo se constituye la comunidad carismática de sus adeptos que hacen acto de suminsión a su voluntad"

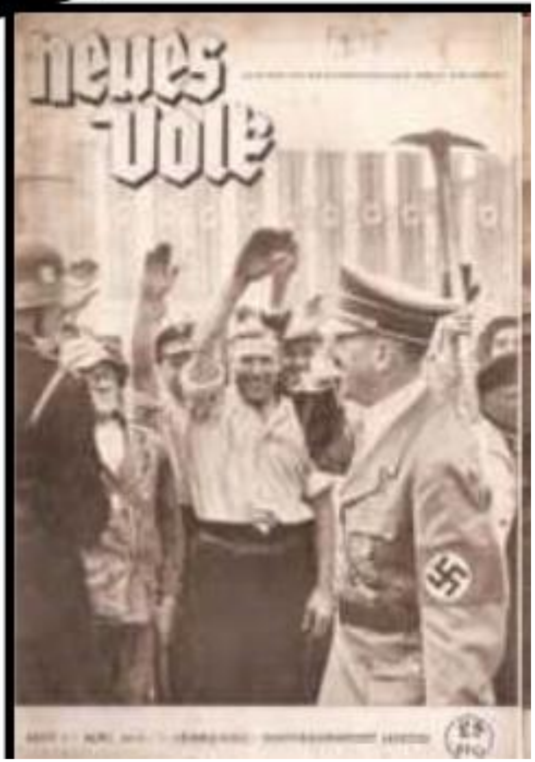

"En Alemania no es necesario que la gente tenga opinión porque dispone de las del Führer y él está iluminado. La idea de superhombre fue alentada por la exhibición de Nuremberg. El poder de ese espectáculo no radicó tanto en la ingeniosidad como en su inmensidad. En lugar de unas cuantas águilas doradas, había cientos; en lugar de cientos de banderas, había miles; en lugar de miles de actores, había cientos de miles.
La voz de Hitler resonó en la noche y de vez en cuando la multitud irrumpía con un estruendo de ovaciones. El público cantaba "Seig Heil" una y otra vez en un impulso frenético. Miré a los rostros de mi alrededor y ví lágrimas corriendo por las mejillas de la gente"

(V. Cowles, corresponsal norteamericano en Alemania en los años 30)

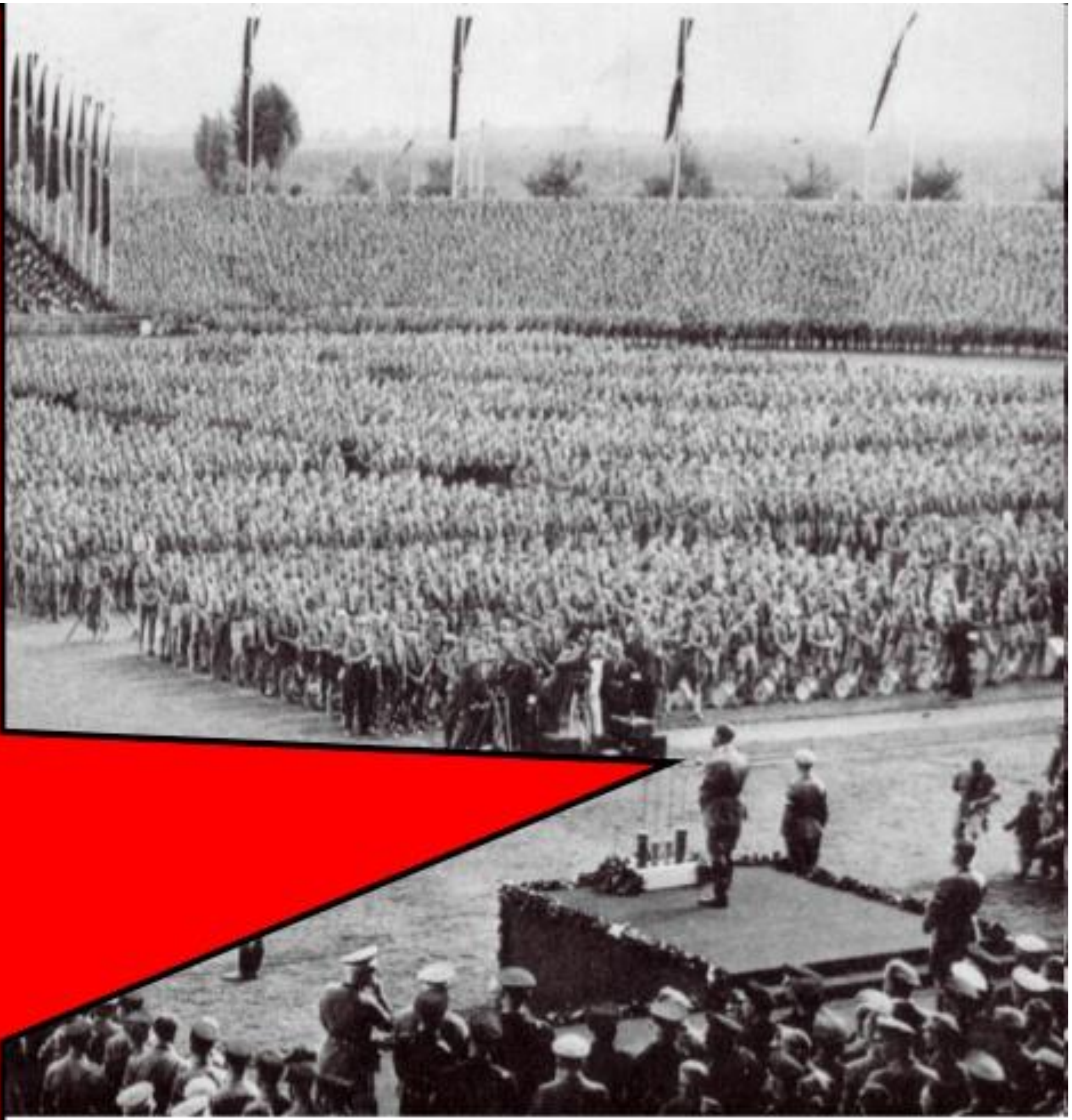

PROPAGANDA

TODA ALEMANIA escucha al FÜHRER con la RADIO del PUEBLO

QUEMA DE LIBROS

ARTE Y MÚSICA DEGENERADA

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Impone un ríxido control e censura dos intelectuais. Bibliotecas e libros foron expurgados e queimados.**
- **A xuventude foi obxecto de especial atención. A súa educación foi estritamente deseñada e organizada: control das lecturas, aprendizaxe obrigatoria da doutrina e do espírito fascista ou nazi, separación por xéneros... A súa vida foi imbuída das virtudes castrenses mediante o seu encadramento en organizacións uniformadas.**
- **Tamén as manifestacións artísticas estiveron ó servizo do Estado. Quedaba un estreito marxe para a liberdade de creación; aparece un arte oficial controlada e mediatizada con fins propagandísticos; a arquitectura por exemplo quere simbolizar a solidez e grandeza do réxime.**

Encuadramiento de las masas

Balillas. Sección infantil del fascismo italiano

Liga de las Niñas Alemanas

"Der pimpf" revista mensual de los niños nacionalsocialistas

Benito Mussolini, condecorando a niño fascista.

JUGENDIKTATUR

(Dictadura de la juventud)

Fomentar el mito de la juventud gracias a una vasta red de organizaciones deportivas y estudiantiles tendentes a dar a sus miembros la ilusión de constituir la fuerza dirigente

ARTE NACIONAL SOCIALISTA

H. Hoyer
A. Breker
A. Ziegler

ARTE DEGENRADO
(15-III-1933. Primera lista de artistas prohibidos. 40 días después de llegar Hitler al poder)

O. Dix; M. Beckmann;
G. Grosz; K. Schwitters

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Xustificación das formas de violencia institucional. A violencia foi práctica habitual para eliminar á oposición. Contaban con seccións especiais encargadas disto (os *escuadróns* italianos, as *Seccións de Asalto*-SA- hitlerianas). As ameazas, malleiras, torturas e asasinatos de líderes labregos, dirixentes sindicais ou políticos foron prácticas habituais.**
- **Unha vea alcanzado o poder, os fascistas dotaron o Estado duns corpos estatais represivos (como a *Gestapo* ou as SS) encargadas de manter a orde establecida. Os campos de concentración, os traballos forzados as torturas e as execucións**
- **A exaltación da violencia como medio resolutivo dos conflitos ocasionou a glorificación da guerra e das súas virtudes. Así mesmo xustificou o militarismo**

USO DE LA VIOLENCIA

Exclusión de la diferencia

NEUES VOLK
Publicación periódica nazi-racista que alcanzó los 300.000 ejemplares. Este ejemplar explica que la eliminación de los SUBHUMANOS ahorraría al Estado 60.000 marcos anuales por cada uno.

"Aquí no queremos judíos" (Libro infantil. 1936)

MILITARIZACIÓN

INSTINTOS (maniqueismo)

“JUVENTUD
JUVENTUD.

Primavera
de belleza.

Soy joven y
fuerte;
Mi corazón
no tiembla;
encuentro a
la muerte
sonriendo”

(himno
escuadrista
italiano)

INVERSIONES DEL ESTADO ALEMÁN (1928-1938)	1928	1932	1933	1935	1938
Total en millones de marcos	7.244	2.593	3.153	9.101	21.026
Porcentaje invertido en armamento	11%	22%	22%	55%	77%

Infantería: reina de todas las armas

Campaña por la marina de guerra alemana

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Autarquía, dirixismo económico e apoio do gran capital. Posto que os demais países son percibidos como inimigos, formúlase unha política de autosuficiencia e pleno emprego que elimine as dependencia exteriores**
- **Esta política económica caracterízase polo proteccionismo, o dirixismo económico do Estado mediante subvencións, creación de industria militar, nacionalización de empresas, construción de obras públicas- estradas, pantanos, edificios públicos...que mostraran o mundo os seus logros.**
- **Os fascismos convértense, neste senso, en anticapitalistas (retórica propagandista), aínda que nunca foron en contra da propiedade privada. O gran capital xogou un destacado papel de apoio os fascismos.**

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Imperialismo. Hitler inspirouse no nacionalismo panxermanista. As súas orixes se remontan ó primeiro nacionalismo alemán de Herder, Fichte, Hegel, etc; para estes o concepto de nación significaba comunidade de raza, lingua e costumes, independentemente das fronteiras histórico-estatais. O panxermanismo fundaméntase en:**
  - **A doutrina do "espazo vital": un pobo superior ten dereito a dispoñer dun espazo para realizarse e a conquistalo; esta necesidade colócase por riba do dereito internacional.**
  - **Plan estratéxico mediante o cal a emigración alamana debería ser dirixida cara os países limítrofes do leste a costa dunha Rusia derrotada militarmente.**

IDEOLOGÍA FASCISTA Y NAZI

NACIONALISMO
EXPANSIVO Y MILITARISTA

SISTEMA ECONÓMICO
ANTICOMUNISMO
ANTICAPITALISMO

2. CARACTERÍSTICAS DOS SISTEMAS FASCISTAS

- **Imperialismo.**
- **O imperialismo italiano recibe os seus impulsos do irredentismo nacionalista e das antigas reminiscencias dun pasado imperial.**
- **En ambos casos estes proxectos de expansión van ligados ó militarismo e ó sometemento dos pobos.**

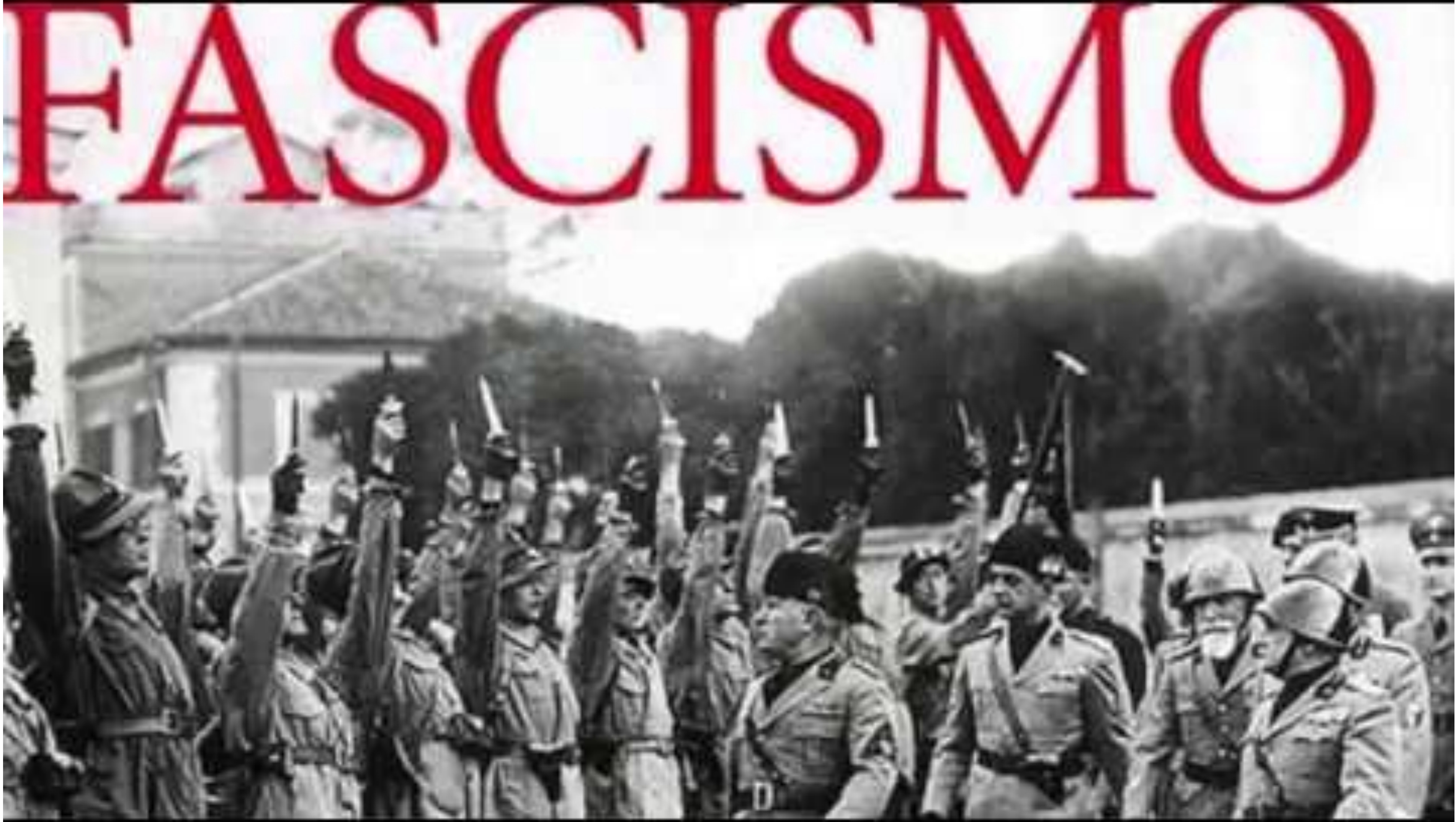
FASCISMO

MUSSOLINI

El ascenso al poder

La dictadura fascista

A Italia Fascista

FASCISMO

CRISIS DE LA POSGUERRA EN ITALIA

· Desencanto por los tratados de paz.

· Problemas económicos (paro, inflación...).

· Crecimiento de las fuerzas políticas revolucionarias (anarquismo, comunismo...).

· Debilidad del régimen democrático.

Aparecen:

· Los fascios: grupos paramilitares armados y uniformados (camisas negras).

· Partido Nacional Fascista (PNF)

BENITO MUSSOLINI

· Líder fascista.

· Toma el poder tras la Marcha sobre Roma (1922).

ORGANIZACIÓN DEL ESTADO FASCISTA

· Dictadura de partido único (PNF): Cierre del parlamento (Caso Mateoti). aunque se mantiene la monarquía. Se crea el Gran Consejo Fascista.

· Estado corporativo: sindicatos fascistas, policía (OVRA), control de la juventud (ONB).

· Economía: Liberalismo económico (sin éxito) y luego intervencionismo estatal a través del IRI. Batalla del trigo (autarquía), batalla de la bonificación (pantanos), batalla de la lira (contra la inflación).

· Religión: Pactos de Letrán, acaba con el contencioso con la Iglesia (1929).

· Imperialismo: Vocación expansionista . Invasión de Abisinia (1935).

http://apuntesdehistoriauniversal.blogspot.com.es/

1. As causas do ascenso do fascismo

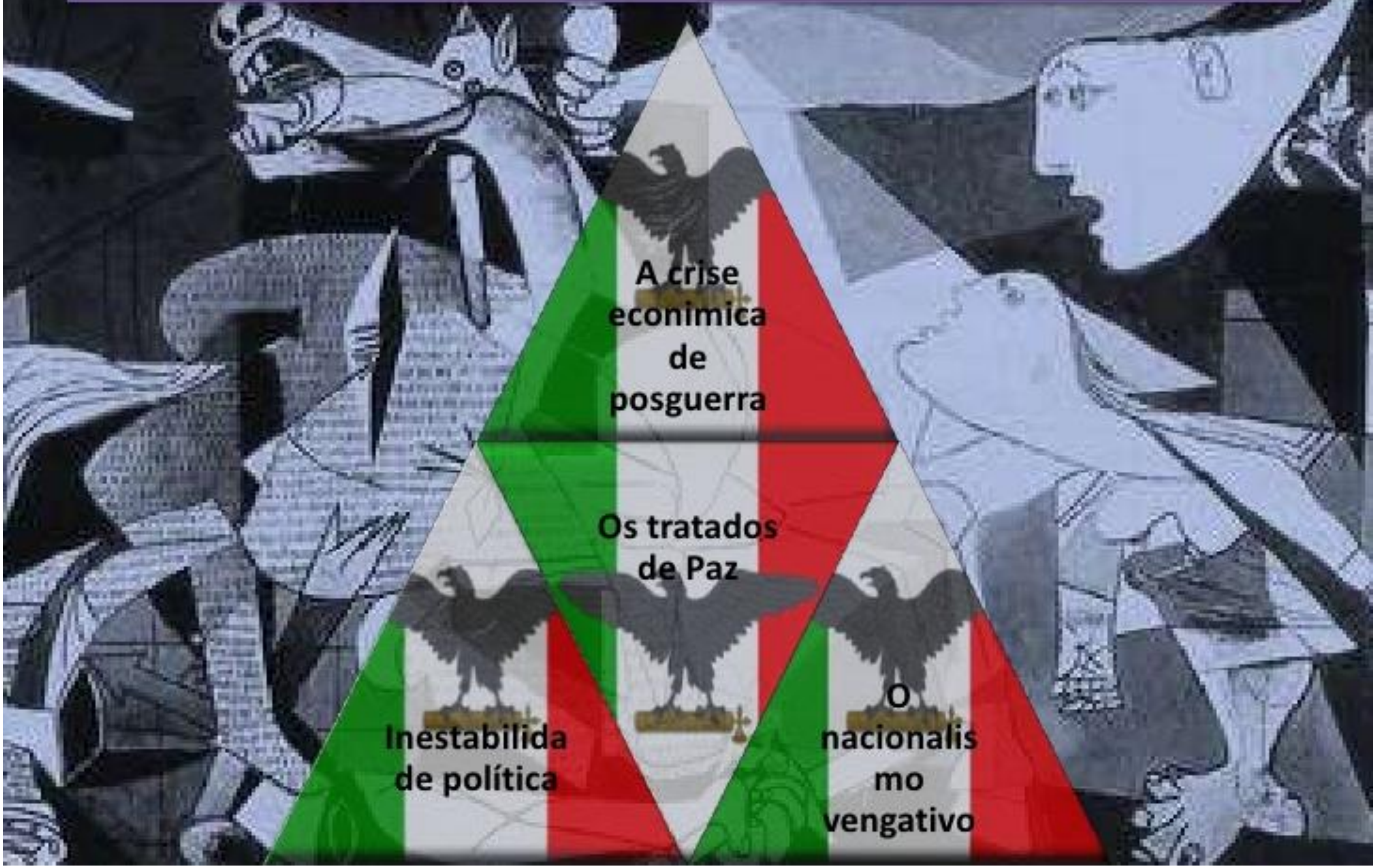

3. A ITALIA FASCISTA

3.1 AS ORIXES

- Na xénese do fascismo conflúen tres procesos relacionados entre si:
- A guerra e os tratados de paz.. A pesar de estar no bando dos vencedores, falábase da vitoria mutilada ó non obter satisfacción a todas as súas reivindicacións territoriais (os territorios irredentos: Tarentino, Trieste, Istria foron entregados pero os vencedores se esqueceron das promesas sobre a costa dálmata -Fiume-, Albania e as compensacións coloniais en África).O sentimento de humillación e frustración é moi parecido ó dos vencidos alemáns. Deste resentimento xeral participaban tamén os excombatentes que, despois dos sacrificios feitos na fronte, non atopaban emprego.Isto contribuíu a crear un ambiente de exaltado nacionalismo e de indignación patriótica que propiciou a creación de organizacións paramilitares, "escuadras acción", de carácter nacionalista e que combatían ós socialistas; estas estaban formadas por grupos de excombatentes, incapaces de reincorporarse á vida civil.

CONSECUENCIAS PRIMERA GUERRA MUNDIAL

Campos destrozados

CIUDADES, FÁBRICAS, VÍAS DE TREN... DESTRUIDOS

LA ECONOMÍA SE HABÍA CONVERTIDO EN UNA ECONOMÍA DE GUERRA, FABRICANDO ARMAS

CRISIS ECONÓMICA. VOLVER A LA NORMALIDAD ES DIFÍCIL

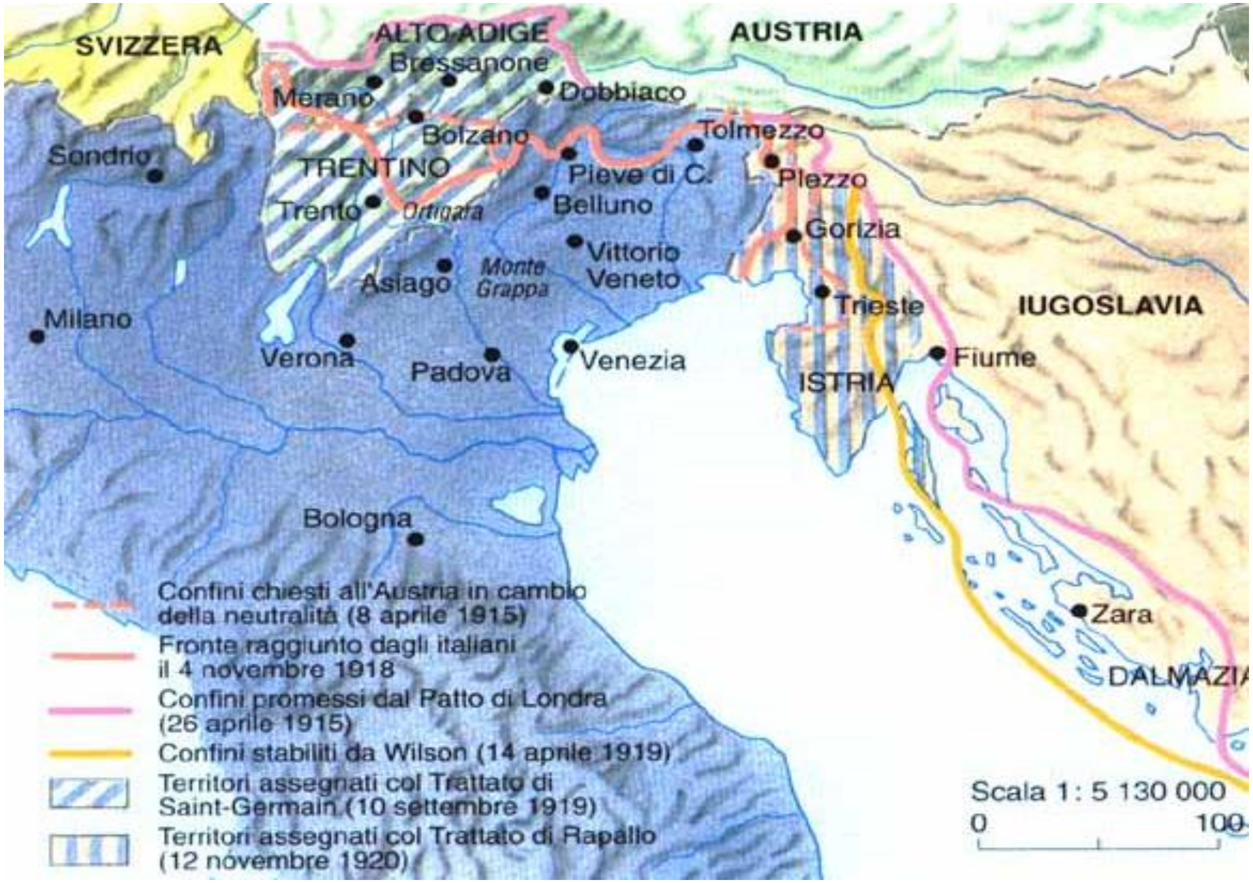

Gabriel D´Annunzio, poeta italiano que levou a cabo a ocupación de Fiume1924

3. A ITALIA FASCISTA

3.1 AS ORIXES

- **A crise económica.**
- **Ao terminar a Primeira Guerra Mundial , Italia fortemente endebedada para financiar a guerra vivía unha situación de forte crise: a subida de prezos, a miseria e o paro crearon un agudo descontento social entre os labregos e a clase traballadora, que ocuparon campos e fábricas.**
- **As clases medias e altas temían que se producise unha revolución comunista no país.**
- **Nestas condicións formouse un grupo paramilitar, *fascio de combatimento* (camisas negras), ao mando de Benito Mussolini que atacaron aos sindicalistas e políticos de esquerdas con métodos brutais. O grupo foi financiado polas forzas conservadoras e contou co apoio tamén dos obreiros e campesiños, afectados polo paro e os salarios baixos, ante a promesa dunha reforma social.**
- **Os partidos políticos tradicionais non souberon facerlle fronte a situación e gran parte da poboación empezou a apoiar a partidos extremistas: o *Partido Comunista* á esquerda e o *Fasci Italiani di Combattimento*, dirixido por Mussolini, pola dereita**

Evolución del Paro
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
0
1920
jul-21
dic-21
ene-22

XVII° CONGRESSO NAZIONALE SOCI

Evolución de los precios
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
jun-19
dic-19
feb-20
dic-20

3. A ITALIA FASCISTA

3.2. A CONQUISTA DO PODER

- **1919 :Benito Mussolini mestre, periodista, gran orador e exmilitante socialista; creou en Milán os *Fasci italiani de combattimento* coñecidos polas súas *camisas negras*,en sinal de loito pola patria .**
- **Os fascistas empregaron dúas estratexias simultáneas: a vía parlamentaria(cun progresivo avance dos seus deputados nas eleccións) e a actividade represiva na rúa.**
- **Benito Mussolini, obtivo poucos escanos nas eleccións de 1919 e 1921 , foi polo que decidiu utilizar a forza. No verán de 1922, *os Fasci di combattimento* esmagaron violentamente unha folga xeral convocada por forzas políticas de esquerda.**
- **O 28 de outubro de 1922 o Benito Mussolini organizou a *Marcha sobre Roma* na que miles de camisas negras se dirixiron armados á capital, e conseguiu que fose nomeado xefe de goberno polo rei Vítor Manuel III.**

ITALIA
MUSSOLINI
Aprovecha debilidad del gobierno italiano
Toma el poder con la
Marcha sobre Roma
• Dictadura
• Partido único
• Eliminación de la oposición
• Eliminación de libertades
Agresiva política exterior
Invade territorios
Dar a Italia esplendor pasado
(dominio del mar Mediterráneo)

3. A ITALIA FASCISTA

3.2. A DITADURA

- **Mussolini " O Duce" estableceu en 1926 unha ditadura: implantou un partido único, o Partido Fascista, suprimiu as liberdades individuais, estableceu o control ideolóxico e a eliminación violenta de toda oposición ao fascismo; e potenciou a exaltación do nacionalismo**
- **Impuxo un severo control da economía co fin de conseguir a autosuficiencia, a política económica foi autárquica: as minas, a industria armamentística e naval pasaron a ser estatais; construíronse encoros e obras públicas . Suprimíronse os dereitos laborais e creáronse corporacións profesionais que agrupaban a traballadores e empresarios. Co obxecto de conseguir o incremento da poboación impúxose unha política que favorecía á familia e premiaba a natalidade.**
- **En política exterior cara á expansión militar: Albania converteuse nun protectorado italiano(1927) e invadiu Etiopía (1935).**
- **Coa firma do Pacto de Aceiro en 1939 produciuse a alianza militar entre Alemaña e Italia, que a levou a participar na Segunda Guerra Mundial.**

3. A ITALIA FASCISTA

3.2. A CONQUISTA DO PODER

- **En 1921, os fascistas obtiveron un incremento de número de militantes que deu lugar a formación do Partido Nacional Fascista en 1921. Mussolini ofrecía un goberno forte e man de ferro contra os comunistas. Logo emprende a vía parlamentaria: aproveitando a intención do ministro liberal Giolitti de formar un "bloque nacional" fronte ós socialistas, accede ó parlamento en coalición cos liberais (35 escanos).**
- **Entre setembro e outubro de 1922 os fascistas preparan o "golpe de estado" mediante un movemento insurreccional. O 30 outubro anunciase "a marcha sobre Roma" ; esta foi unha concentración nacional de fascistas que marcharon cara á capital como mostra do seu poder de convocatoria. Tanto o exército como o rei viron con bos ollos esta demostración de forza, así como moitos políticos conservadores e liberais dispostos a acabar coa inestabilidade creada pola actividade comunista.**
- **O rei Víctor Manuel III rematou cedendo ás presións fascistas e, ante a pasividade do resto das forzas sociais, encargou ó triunfante Mussolini que forme goberno**

El ascenso del fascismo

- La **Marcha sobre Roma** (octubre del 1922)→ El rey Víctor Manuel III nombra a Mussolini jefe del gobierno

Os fascistas dominam toda a Italia e o Sr. Mussolini já organizou ministerio

Mussolini y sus Camisas Negras en la Marcha sobre Roma (1922)

Benito Mussolini en la plaza del Duomo de Milán (1930)

3. Mussolini no poder

O goberno de coalición 1922-1924

- Presidido por Benito Mussolini
- Mantense o estado democrático
- A restricción de libertades é paulatina

3. A ITALIA FASCISTA

3.3 A DITADURA FASCISTA

- **Mussolini dotado destes amplos poderes desenvolveu as chamadas leis "fascistísimas": lei de defensa do Estado, tribunal especial contra os crímenes de Estado, nova policía política (OVRA).**

CORRIERE DELLA SERA

Le leggi per la difesa della razza

approvate dal Consiglio dei ministri

I matrimoni misti sono proibiti - La definizione di «ebreo», le discriminazioni e l'annotazione allo Stato Civile - L'esclusione dagli impieghi statali, parastatali e di interesse pubblico - Le norme concernenti le scuole elementari e medie e gli insegnanti

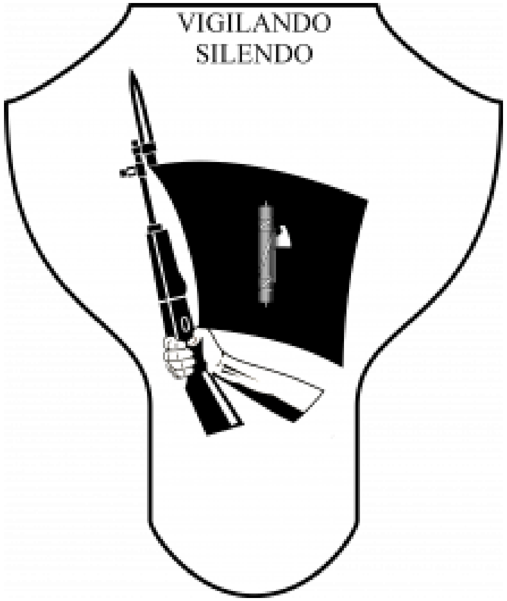

4. A Dictadura: Política interior

- A lei de 1925
- Abolironse os dereitos políticos
- Lei de Rocco de 1926
- Gran Consello Fascista
- Cámara dos Fasci e das Corporacións
- OVRA

4. A Dictadura: Política económica

- Principios
  - Intervencionismo estatal
  - Proteccionismo
  - Autarquía económica

Batalla del trigo

LAVORARE e COMBATTERE
PER LA PATRIA . PER LA VITTORIA
GIORNATA DEL
GIOCATTOLO
ITALIANO

4. A Dictadura: Política exterior
Os Pactos de Letrán
A conquista de Abisinia
A conquista de Albania
Reivindicacións sobre Trieste, Dalmacia
Apoio a Franco e Hitler

3. A ITALIA FASCISTA

3.4. A ORGANIZACIÓN DO ESTADO FASCISTA

Relacións coa Igrexa:

- **En 1929 os Pactos de Letrán, regulan as relacións Igrexa-Estado. Resolvía a "cuestión romana":**
  - **Italia recoñece a soberanía do Papa sobre o Vaticano e a Roma como capital de Italia.**
  - **Outorgase unha compensación económica pola perda dos seus Estados.**
  - **Recoñécese á relixión católica como a oficial do Estado italiano**

3. A ITALIA FASCISTA

4. 4- POLÍTICA EXTERIOR E FIN DO FASCISMO

- Mediante o irredentismo, é dicir, as reivindicación de zonas con poboación de orixe italiana ocupadas polos estados veciños, o Goberno fascista pretendía expasionarse cara a área balcánica. Ao mesmo tempo levou a cabo o expansionismo en África oriental coa colonización de Libia(1922-33), e a conquista de Abisinia o que orixinou a imposición de sancións pola Sociedade de Nacións. Isto fai que Mussolini se alíe con Hitler na Segunda Guerra Mundial (Eixe Roma- Berlín, Pacto de Aceiro)
- As derrotas na guerra deron lugar o afundimento de réxime Mussolini intentou fuxir do país pero foi detido polos partisanos e executado o 28 de abril de 1945.

L'ETIOPIA E' ITALIANA
L'ITALIA
HA FINALMENTE
IL SUO IMPERO

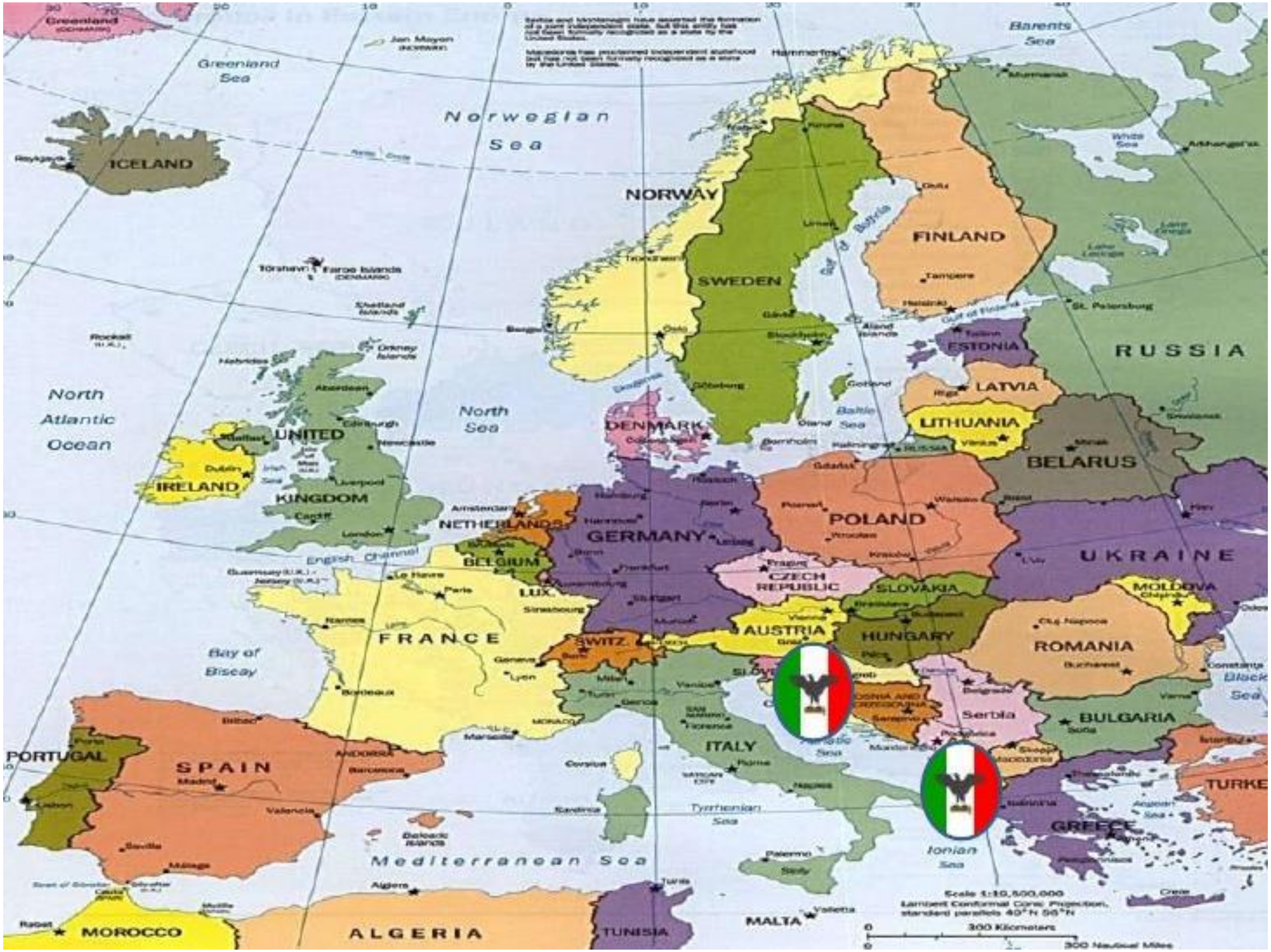

Greenland Sea
Norwegian Sea
Barents Sea
ICELAND
NORWAY
SWEDEN
FINLAND
RUSSIA
ESTONIA
LATVIA
LITHUANIA
BELARUS
North Atlantic Ocean
North Sea
DENMARK
UNITED KINGDOM
IRELAND
NETHERLANDS
BELGIUM
LUX.
GERMANY
POLAND
UKRAINE
CZECH REPUBLIC
SLOVAKIA
MOLDOVA
AUSTRIA
HUNGARY
ROMANIA
SWITZ.
FRANCE
English Channel
Bay of Biscay
Serbia
BULGARIA
ITALY
PORTUGAL
SPAIN
GREECE
TURKE
Black Sea
Tyrrhenian Sea
Ionian Sea
Mediterranean Sea
MALTA
MOROCCO
ALGERIA
TUNISIA

- A principal beneficiaria da política económica foi a oligarquía, mentres que o nivel de vida da maioría da poboación baixou debido a: diminución dos salarios dos traballadores, das exportacións (pola falta de competitividade dos produtos) e produción cerealista mediocre centrada na área próxima á capital, val do Po e costa adriática.
- A nivel social o fascismo buscou unha adhesión da poboación ao réxime mediante o control da educación, medios de comunicación e creación de organizacións infantís e xuvenís (Balilla, grupos universitarios fascistas) de estrutura paramilitar e que organizaban o tempo de lecer.

Balilla

Á esquerda sede da Opera Nazionale Dopolavoro en Bagnano. Debaio, agricultores da época.

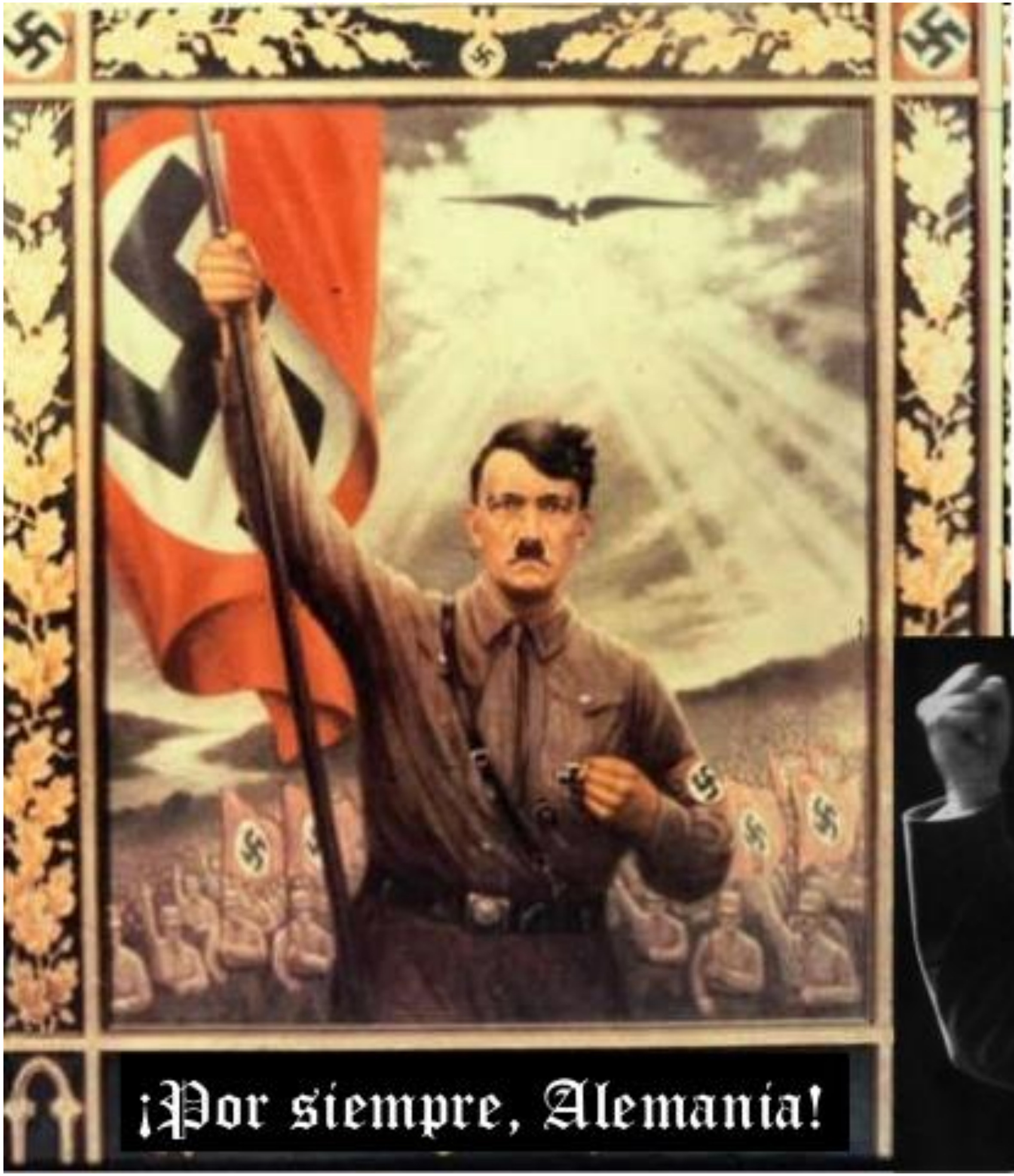

ALEMANIA

HITLER

1933-1945

1. A República de Weimar
Crise económica
Os Espartaquistas
Debilidade gubernamental
Nacionalistas radicais

Llegada al poder del Partido Nacionalsocialista
Problemas políticos (República de Weimar muy moderada)
Problemas económicos (Deuda, reconstrucción luego de 1° Guerra mundial, Crisis de 1929)
Tratado de Versalles y sus duras imposiciones
Decepción por sistema democrático
Fortalecimiento de posturas políticas extremas (Ultraderecha e Izquierda comunista)
Crisis total en Alemania
Nacimiento en 1919. Liderado por A. Hitler
Adquiere cada vez más adeptos (1929 el segundo partido del país)
Se produce aleación con políticos de derecha
Hitler se vuelve canciller, e inicia control total del Estado

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

1. A CRISE DA POSGUERRA E A REPÚBLICA DE WEIMAR

- **Para entender o ascenso do nazismo en Alemaña hai que ter en conta tres factores fundamentais:**
  - **A excesiva dureza do Tratado de Versalles**
  - **A política da nova República de Weimar a que moitos culpaban por aceptar as condicións impostas. O propio sistema parlamentario era visto como unha imposición exterior.**
  - **A crise económica da posguerra acrecentada pola crise de 1929**
- **En Alemaña, en novembro de 1918, proclamouse ,tras a abdicación de Guillerme II, a República de Weimar., que tivo que asumir a derrota militar e as duras condicións de paz impostas polos vencedores. A nova república, baseada nunha Constitución amplamente democrática, non foi quen de crear un goberno estable e tivo que facer fronte a graves dificultades:**
- **En 1919 estoupa a revolución espartaquista, comunista, dirixida por R. Luxemburgo e Karl Liebknecht, que pretendía proclamar un goberno de consellos obreiros segundo o modelo soviético. O levantamento foi duramente reprimido.**

Inestabilidade R. Weimar

Revolución espartaquista,

Revolución Espartaquista

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

1. A CRISE DA POSGUERRA E A REPÚBLICA DE WEIMAR

- **En 1920, o auxe dos grupos nacionalistas radicais, que acusaban o goberno de traizón, traduciuse nun conato de ocupación de Berlín. O golpe de Estado, que contaba co apoio dun sector do exército, fracasou grazas o estalido dunha folga xeral**
- **A situación económica era moi difícil: débedas de guerra, devaluación do marco, inflación, peche empresas, desemprego...A crise chegou ó cénit en 1923, cando os alemáns non puideron pagar as débedas de guerra contraídas con Francia e as tropas galas ocuparon o rico territorio mineiro do Ruhr como garantía de cobro. Logo a crise de 1929 agravaría dramaticamente a situación.**
- **Nas eleccións de xuño de 1920 demóstrase que as tendencias radicais de dereita e esquerda ascendían. A coalición de Weimar(socialdemócratas, demócratas e centro católico) perdía a maioría no Reichstag. Desde entón as dificultades para formar maiorías e coalicións darían lugar á constitución de gabinetes minoritarios .O sistema parlamentario sufriu unha grande inestabilidade**

Hiperinflacción

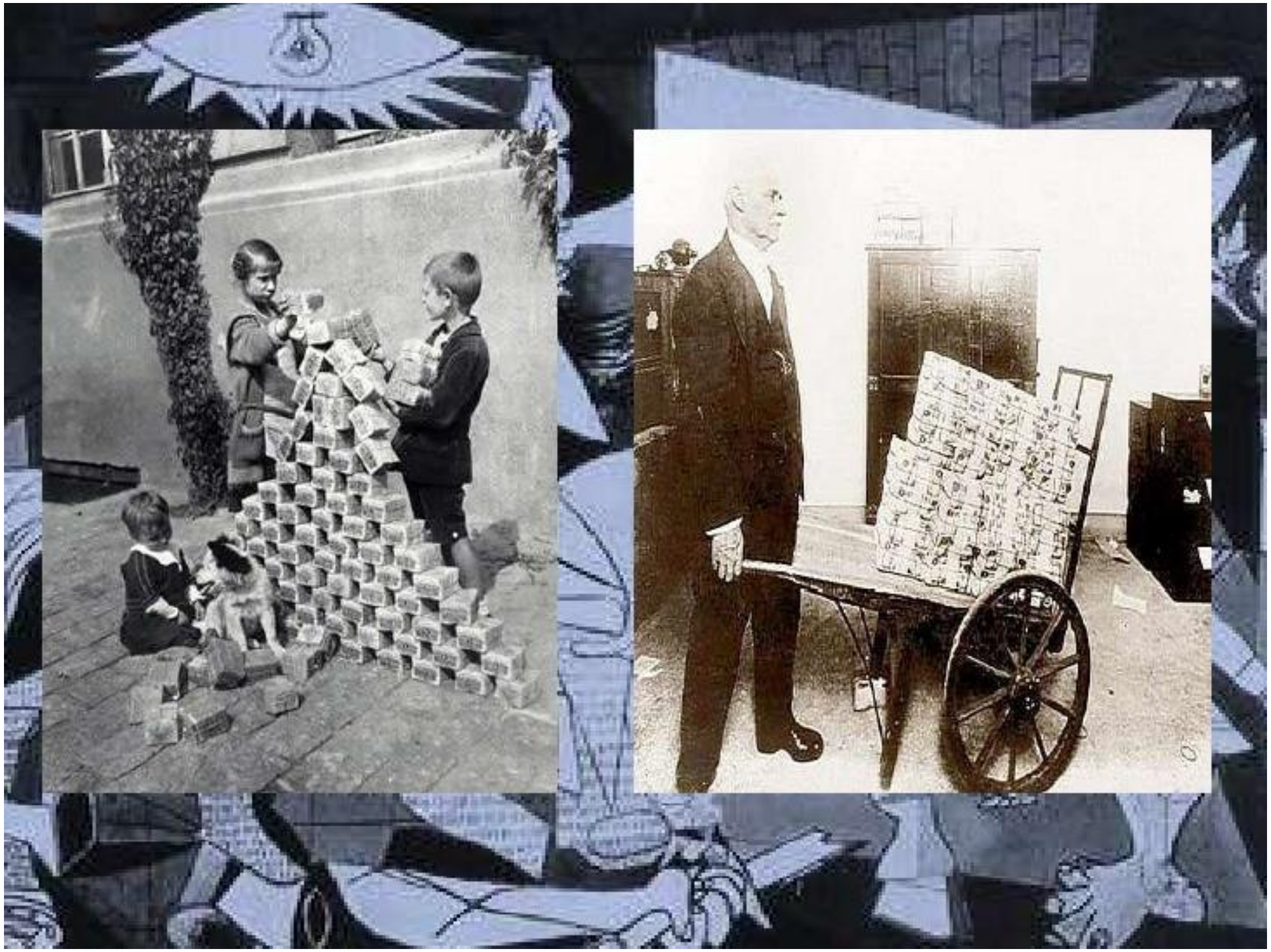

LA OCUPACIÓN DEL RUHR
LA CRISIS ECONÓMICA DE LA POSGUERRA HIZO QUE ALEMANIA NO PUDIERA PAGAR SUS DEUDAS CON LOS ALIADOS
FRANCIA SOSTUVO SU POLÍTICA DE "ALEMANIA PAGARÁ"
FRANCIA Y BÉLGICA INVADIERON LA CUENCA DEL RUHR Y SE APROPIARON DE LOS EXCEDENTES DE CARBÓN Y HIERRO
ALEMANIA PLANTEÓ UNA RESISTENCIA DE SABOTAJES Y PAGÓ A LOS OBREROS EN HUELGA HASTA QUE CEDIÓ

Ocupación francesa del Ruhr

Ocupación del Ruhr
(enero de 1923-agosto de 1925)

SITUACIÓN DE ALEMANIA TRAS I GUERRA MUNDIAL
· Humillación por el Tratado de Versalles.
· Debilidad del régimen democrático de la República de Weimar.
· Dificultades económicas (paro, inflación...).
ASCENSO DEL PARTIDO NAZI
CRISIS DE 1929
INTENTO DE GOLPE DE ESTADO (PUTSCH DE MUNICH, 1923)
LLEGADA PACÍFICA DE HITLER AL PODER (1933)
ORGANIZACIÓN DEL ESTADO
· Represión de la oposición: Ilegalización de los partidos, ley de plenos poderes, exaltación del Führer.
· Represión violenta dentro del partido: Roem (líder SA), Strasse...
· Represión violenta antisemita: Leyes de Núremberg, Noche de los Cristales Rotos...
· Desarrollo de la producción armamentística y construcción de infraestructuras.
· Política exterior expansionista (en contra de Versalles): militarización del Ruhr, intervención en Guerra Civil Española, Unión con Austria, Pactos de Munich, Ocupación de Checoslovaquia.
http://apuntesdehistoriauniversal.blogspot.com.es/

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.1. O MOVEMENTO NACIONALSOCIALISTA E A ORGANIZACIÓN DO PARTIDO NAZI

- **Entre 1933 e 1945 gobernaron en Alemaña os nacionalsocialistas (nazis en abreviatura), instaurando un modelo de Estado que se coñece como *Terceiro Reich*.**
- **O seu creador foi Adolf Hitler (1889-1945) Nacido en Austria e autodidacta de formación, tiña un carácter inestable, impregnado de fortes sentimentos nacionalistas e da crenza da superioridade da raza alemá(xermana, aria). Combateu no exército alemán na Gran Guerra. Viviu a derrota como unha grave humillación que logrou superar alimentando fortes desexos de vinganza**
- **A partir de 1919 residiu en Múnic, onde frecuentaba os círculos ultranacionalista da cidade e entrou a formar parte do Partido Obreiro Alemán. En 1920 interveu na redacción dun programa de actuación, os 25 puntos, no que se anticipan os obxectivos fundamentais da súa política: revisión do Tratado de Versalles e a constitución dunha grande Alemaña, a busca de espazo vital, o racismo, o antisemitismo, o rearme...**
- **Hitler desenvolveu unha estrutura elitista no partido no que o xefe (Führer) era o soporte central da organización**

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.1.O MOVEMENTO NACIONALSOCIALISTA E A ORGANIZACIÓN DO PARTIDO NAZI

- **En setembro de 1920 únenselle outros partidos e Partido Obreiro Alemán transfórmase no, Partido Obreiro Alemán Nacionalsocialista, ou abreviadamente Partido Nazi, con Hitler na súa xefatura desde 1921.**
- **Creou a bandeira da cruz gammada e formou as *Seccións de Asalto*(as SA) uniformadas con camisas pardas e especializadas na loita nas rúas e a violencia sistemática. A crise económica contribuíu a aumentar o número da afiliados, incorporándose destacados heroes de Guerra como Ludendorff e Goering.**
- **O partido nazi estendeuse rapidamente, obtivo axuda económica dalgúns industriais como o magnate do aceiro Thyssen e empresas estranxeiras como a Royal Dutch Shell e o apoio decisivo de grupos militares.**

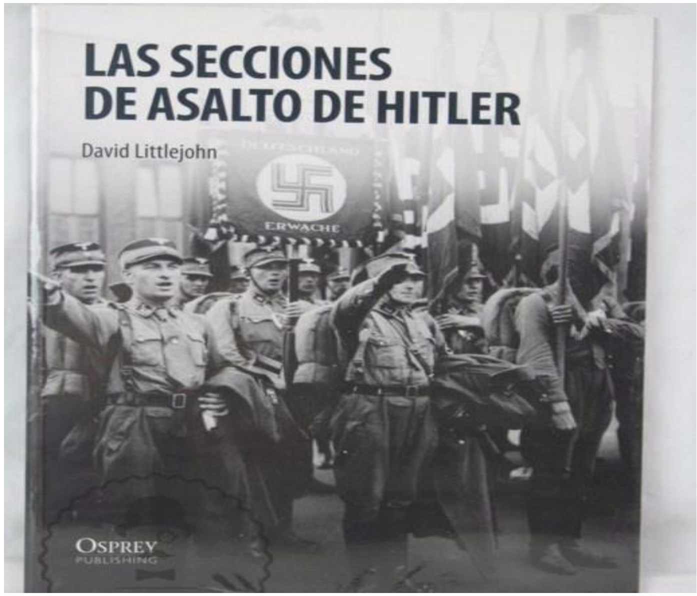

Asamblea del partido nazi en Munich, por Heinrich Hoffmann (1923)

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.1.O MOVEMENTO NACIONALSOCIALISTA E A ORGANIZACIÓN DO PARTIDO NAZI

- **Aproveitando a debilidade dos sucesivos gobernos da República de Weimar e as graves dificultades existentes pola crise de 1923: inflación, ocupación do Ruhr polos franceses, fame, desemprego, axitación nacionalista...) e animado polo éxito da marcha fascista sobre Roma e co apoio dunha parte do exército , organizou un golpe de Estado en Múnic que fracasou(9-11-1923).Os seus dirixentes Hitler, Ludendorff, Röhm foron encarcerados.**

- **En prisión Hitler a súa obra "Mein Kampf"(A miña loita).na que se expoñía o seu pensamento e programa político: desprezo pola democracia parlamentaria, odio ó bolxevismo, necesidade un liderado único e forte para dirixir ó pobo alemán, a subordinación do individuo fronte ó Estado .Defendía o antisemitismo, a superioridade da raza aria e a busca do espazo vital, no dominio das razas inferiores e a necesidade de forxar un *Gran Reich* con todos os territorio de poboación xermánica. A prisión tamén fai cambiar a táctica nazi do activismo pola aceptación do xogo parlamentario.**

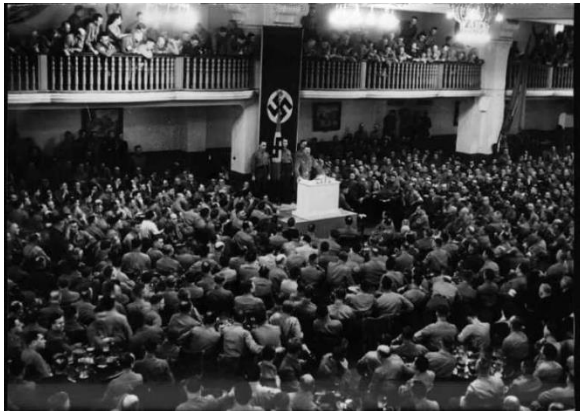

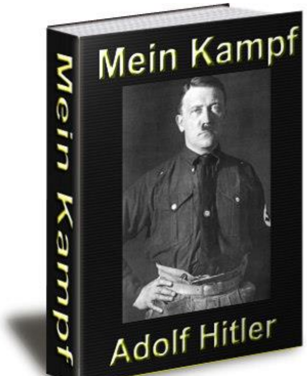

Acusados del Putsch de Munich, por Heinrich Hoffmann (1924)

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.1.O MOVEMENTO NACIONALSOCIALISTA E A ORGANIZACIÓN DO PARTIDO NAZI

- **Ao saír da cadea, a posición de Hitler dentro do partido e máis o seu liderado refórzanse. Xa foi recoñecido como o Führer.**
- **Entre 1925 e 1926 creáronse as S.S. (escuadróns de protección) que adquiriron importancia ó facerse cargo delas Himmler en 1929 (forzas selectas encargadas de protexer ó Führer).**
- **O partido introdúcese na táctica seudoparlamentaria. Göebbels puxo en práctica un novo procedemento de propaganda no que a difamación para desacreditar ós inimigos e desprestixiar ás autoridades republicanas era corrente.**

Himmler

Göebbels

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

- **5.2 O ASCENSO Ó PODER.**

- **A gran crise de 1929 abre unha etapa de dificultades sociais, e políticas. Brindan á campaña nazi a oportunidade para utilizar os medios da propaganda de masas: concentracións, discursos interminables, tribunas, bandeiras...**
- **O referendo sobre o Plan Young (que alixeiraba as indemnizacións en concepto de reparacións) serviu para unir ós inimigos da República. Hitler logrou captar a algúns medios económicos alemáns (Thyssen, Kirdof, Krupp, Vögler).**
- **A crise apuntala o progresivo éxito electoral dos nazis.**
- **Nas eleccións presidenciais de 1932, Hitler presenta a súa candidatura fronte a Hindemburg. Na segunda volta o "zentrum" (partido de centro) e os socialistas se ven obrigados a votar a Hindemburg para evitar o triunfo de Hitler, apoiado polas forzas de dereita e nacionalistas (a clase media e a burguesía inclínanse polo partido nazi).**

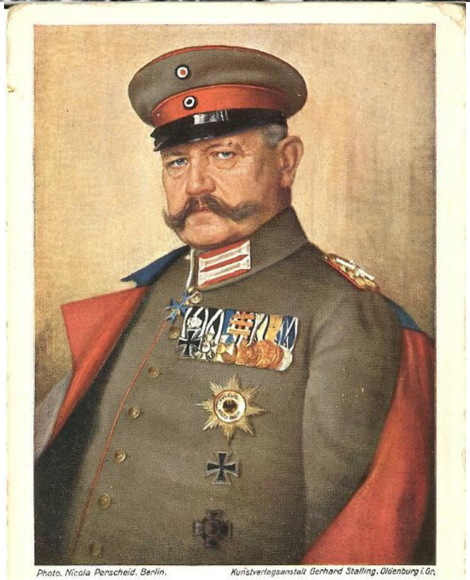

Hindemburg

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

- **5.2 O ASCENSO Ó PODER**

- **Os gabinetes de Von Papen e o xeral Schleicher fracasaron sucesivamente. Estes levaron a cabo experimentos autoritarios apoiándose nunha lexislación de emerxencia e concedendo facultades case ditatoriais ó presidente. O seu obxectivo era parar o ascenso nazi.**

- **Tras o éxito electoral, en xaneiro de 1933 Hindemburg, presidente da República ,nomea a Hitler chanceler e lle encarga que forme goberno. Con extraordinaria rapidez entre xaneiro e agosto de 1934, os nazis consolidan as súas posicións, desenvolveron o seu programa e estableceron a ditadura, suspendendo a constitución alemá.**

- **Desde o seu posto de xefe de Goberno, Hitler manobrou para que se convocasen novas eleccións coas que obter a maioría absoluta no Parlamento. A campaña electoral estivo chea de violencia e os nazis aproveitaron o incendio do Reichstag(provocado por eles mesmos) para acusar os comunistas, disolver o seu partido, prohibir a prensa de esquerdas e suspender as liberdades individuais garantidas na Constitución, todo iso explotando a idea do perigo bolxevique. O novo Parlamento, xurdido das eleccións de marzo de 1933 concede a Hitler plenos poderes transformándose así nun ditador legal: decretou a disolución de todos os sindicatos e partidos políticos /agás o nazi);suprimiu o federalismo implantando un férreo centralismo administrativo**

LA CRISIS DEFINITIVA DE LA REPÚBLICA DE WEIMAR Y EL ASCENSO DEL NAZISMO AL PODER (1929-1933)

El impacto de la crisis económica mundial (6 millones de parados)

Ruptura de la coalición de los partidos democráticos

Crecimiento electoral del partido comunista

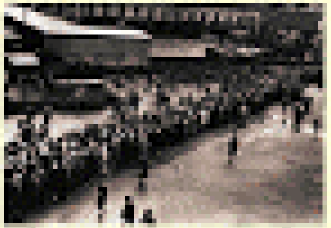

Ascenso electoral del partido nazi

Violencia callejera de las SA y de las SS

Apoyo de los grandes capitalistas (industriales y financieros) y del ejército

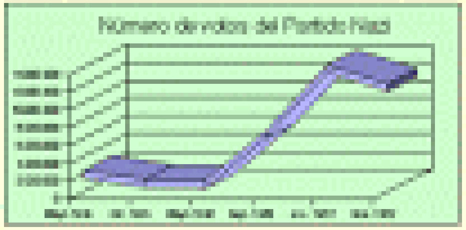

Hitler es nombrado canciller en enero de 1933

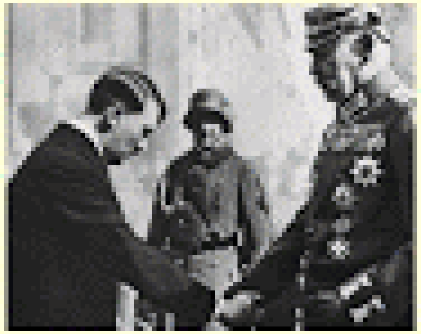

“Somos un partido antiparlamentario que rechazamos la Constitución y las instituciones democráticas de la República. Somos enemigos de una democracia falsificada, que incluye en la misma línea a los inteligentes y los tontos, los aplicados y los perezosos.

¿Para qué vamos entonces al Parlamento?

Vamos para procurarnos armas en el mismo seno de la democracia. Nos hacemos diputados para debilitar y eliminar el sistema. Si la democracia es tan estúpida que nos proporciona medios para destruirla es asunto suyo”

(J. Goebels, publicado en el periódico Der Angriff, 1928)

Parlamento de Alemania

Elecciones legislativas de 1933

Partido Comunista:	81 diputados
Partido Socialdemócrata:	120 diputados
Partido Popular de Baviera:	18 diputados
Partido Centrista:	74 diputados
Partido Nacional:	52 diputados
Otros partidos de derechas:	34 diputados
NSDP (Partido Nazi):	288 diputados

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.3. A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH.

❑ No ámbito político

- **Hitler barre con toda a oposición, liquida as institucións republicanas e establece o estado nazi totalitario entre 1933 e 1934:**

- **En agosto de 1934, ó morrer o presidente da República Hindemburg, Hitler asume as funcións de Xefe do Estado, xunto coas de Chanceler (o que foi aprobado en plebiscito). Hitler proclamou ou *Terceiro Reich ou Terceiro Imperio Alemán*.**

A ideoloxía do novo Estado recollía moitos trazos do fascismo: culto ao xefe, primacía do Estado, exaltación da violencia e da xuventude e os valores tradicionais. Pero tamén tiña particularidades propias, como o intenso racismo.

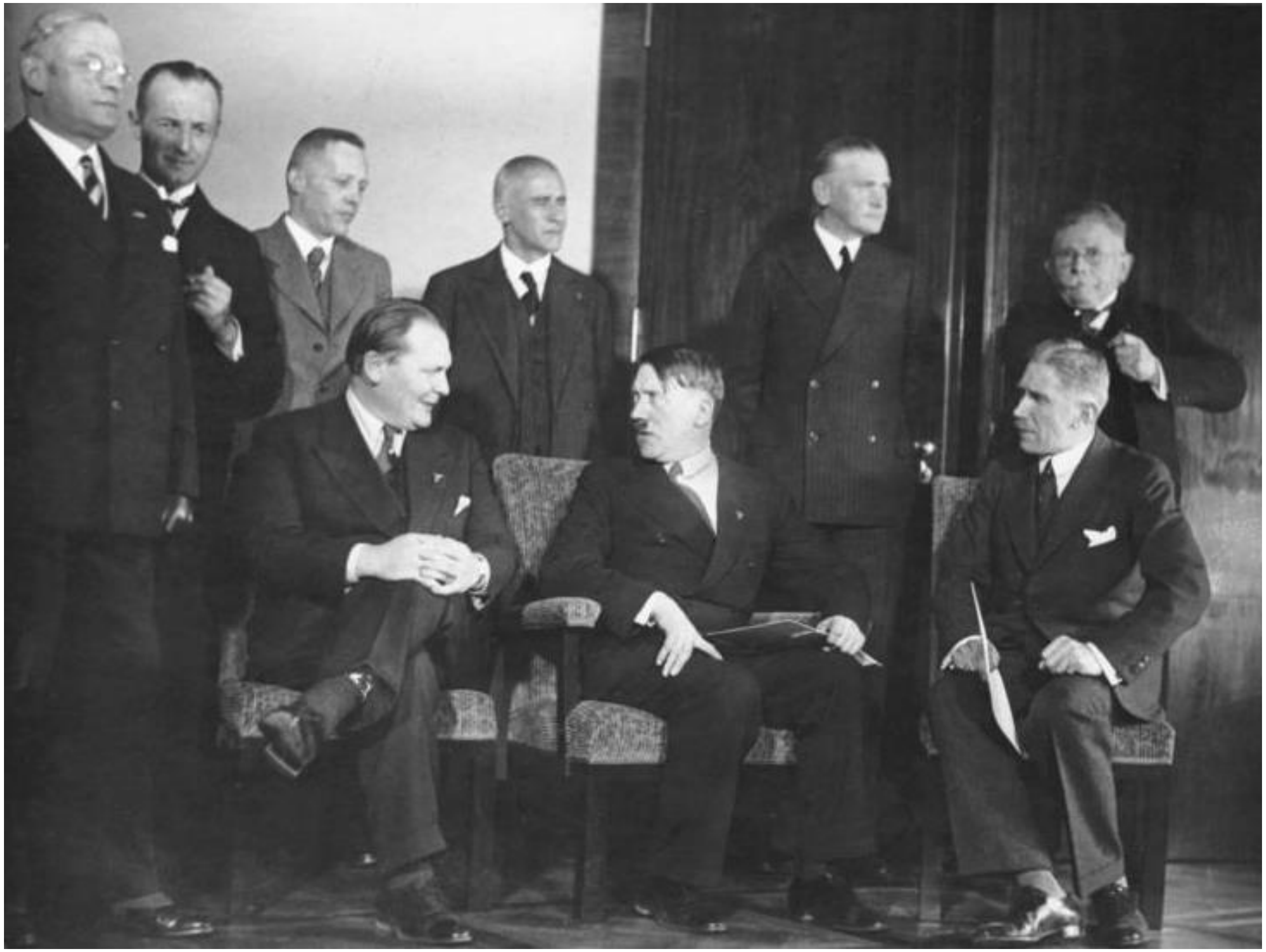

Primer gabinete de Hitler en enero de 1933

Congreso nazi en Núremberg (1934)

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

- **5.3. A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH.**
- **A ditadura nazi se caracteriza por:**
- **A existencia dun partido único e un xefe, líder indiscutible (*O Fhürer*) que concentra todo o poder e dirixe o país con autoridade. Hitler instaurou unha férrea ditadura de tipo fascista: prohibíronse todos os sindicatos e partidos, eliminouse toda oposición utilizando a violencia . O aparato policial estaba dirixido por Himmler, e estaba composto por dous corpos: as *S.S*; unha garda persoal de Hitler e a *Gestapo*, a policía secreta. Perseguiron a todo opositor ,incluso foron asasinados os adversarios do seu propio partido durante a *Noite dos coitelos longos* (30-6-1934), na que foron asasinados Röhm e mais de 300 dirixentes das SA. A partir dese momento, o control de Hitler sobre o Estado e o partido foi absoluto.**
- **O control da poboación: terror e a propaganda para controlar a poboación o terror non abonda, tamén e importante convencela dos beneficios do réxime. Por iso a propaganda xogou un papel central no mantemento do réxime nazi. *Goebbels* foi o encargado de dirixir o aparato de propaganda.**

Röhm

Las Schutzstaffel (SS; también estilizadas ϟϟ con runas armanen; [ˈʃʊtsˌʃtafəl]; ‘Escuadras de Protección’), fue una organización militar, policial, política, penitenciaria y de seguridad al servicio de Adolf Hitler y del Partido Nacionalsocialista Obrero Alemán (NSDAP) en la Alemania nazi, y después por toda la Europa ocupada por los alemanes durante la Segunda Guerra Mundial.

Comenzó como una pequeña unidad de guardia conocida como *Saal-Schutz* compuesta por voluntarios del NSDAP para ofrecer seguridad en las reuniones del partido en Múnich en 1925, Heinrich Himmler se unió a la unidad, que para entonces ya había sido reformada y adoptado su nombre definitivo.

Bajo su dirección (1929-1945) pasó de ser una pequeña organización paramilitar a uno de los organismos más poderosos de la Alemania nazi. Desde 1929 hasta el colapso del régimen en 1945, las SS fueron la principal agencia de seguridad, investigación y terror en Alemania y en la Europa ocupada..

Escuadras de Defensa

Schutzstaffel

La Gestapo (contracción de Geheime Staatspolizei: 'Policía Secreta del Estado') fue la policía secreta oficial de la Alemania nazi.

La Gestapo fue creada el 26 de abril de 1933 por el nazi Hermann Göring, fiel amigo de Hitler y llego a controlar a cientos de millones de europeos. El objetivo era utilizar esa policía para aplastar a la oposición a Hitler.

Hermann Göring

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

- **5.3. A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH.**
- **A existencia dun partido único e un xefe, líder indiscutible (*O Fhürer*) que concentra todo o poder e dirixe o país con autoridade. Hitler instaurou unha férrea ditadura de tipo fascista: prohibíronse todos os sindicatos e partidos, eliminouse toda oposición utilizando a violencia . O aparato policial estaba dirixido por Himmler, e estaba composto por dous corpos: as *S.S*; unha garda persoal de Hitler e a *Gestapo*, a policía secreta. Perseguiron a todo opositor ,incluso foron asasinados os adversarios do seu propio partido durante a *Noite dos coitelos longos* (30-6-1934), na que foron asasinados Röhm e mais de 300 dirixentes das SA. A partir dese momento, o control de Hitler sobre o Estado e o partido foi absoluto.**
- **O control da poboación: terror e a propaganda para controlar a poboación o terror non abonda, tamén e importante convencela dos beneficios do réxime. Por iso a propaganda xogou un papel central no mantemento do réxime nazi. *Goebbels* foi o encargado de dirixir o aparato de propaganda. Todos os medios de comunicación estaban controlados polo partido. Estes medios encargábanse de enxalzar a Hilter, resaltando os seus éxitos**

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.3. A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH.

- **A ditadura nazi se caracteriza por:**
- **A educación transmitía a ideoloxía nazi. Ademais, os mozos tiñan que ingresar obrigatoriamente nas *Xuventudes Hitlerianas*, onde recibían educación política e militar. A educación reduciu o papel da muller na sociedade aos chamados tres "K": *Kinder, Kirche,Küche* (fillos, igrexa, cociña)**

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.3. A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH

- Un pobo alemán, representante da *raza aria*, superior ás demais(racismo) que estaba destinada a dominar os demais pobos e debía manter a pureza racial. Comezou unha *política antisemita* (culpaba aos xudeus da suposta decadencia alemá, ademais, algúns posuían grandes fortunas, feito que provocaba resentimento na poboación).
- Primeiro boicoteo os seus negocios; logo prohibiu os matrimonios mixtos e excluíunos da cidadanía alemá (Leis de Nuremberg 1935) Posteriormente foron marcados cunha estrela de David e recluídos en guetos; as persecucións e os *progroms* contra os xudeus incrementáronse.
- Na noite de 1938, foron incendiadas varias sinagogas(*Noite dos cristais rotos 9/10-1-1938*) , detidos milleiros de xudeus , outros asasinados e destruídos más de 7000 comercios..
- O proceso de persecución e exterminio dos xudeus por parte do nazismo coñécese co nome de *Holocausto.* Na terminoloxía oficial este xenocidio era denominado *solución final*. Durante a II Guerra Mundial foron exterminados seis millóns de xudeus e un millón de xitanos nos campos de concentración: *Dachau, Auschwitz, Treblinka ou Mauthausen*.... A defensa da pureza da raza xustificará a eliminación dos enfermos mentais e dexenerativos, xitanos, eslavos.... a prohibición de matrimonios interraciais.
-

GEMEINSCHAFTSFREMDE
(ENEMIGOS DE LA COMUNIDAD)

ANTISEMITISMO

- 1933: Boicot ós negocios
- 1935: Leis de Nuremberg
- 1938: Distintivo obrigatorio

Crear una categoría colectiva: **JUDÍOS**.
Crear un problema: **"CUESTIÓN JUDÍA"**
Buscar una solución: **LEYES DE NUREMBERG**
(el judío NO es alemán)

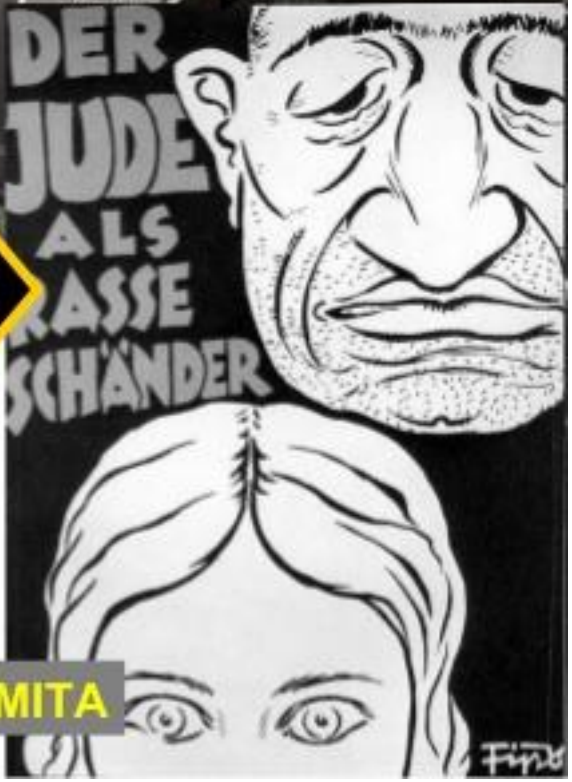

SER ALEMÁN = SER ANTISEMITA

Los judíos sufrirán una persecución sistemática, que acabará con la “Solución Final” que planifica su exterminio

Quema de libros: se censura y persigue todo lo que no esté de acuerdo con el nazismo.

Las leyes raciales de Nüremberg

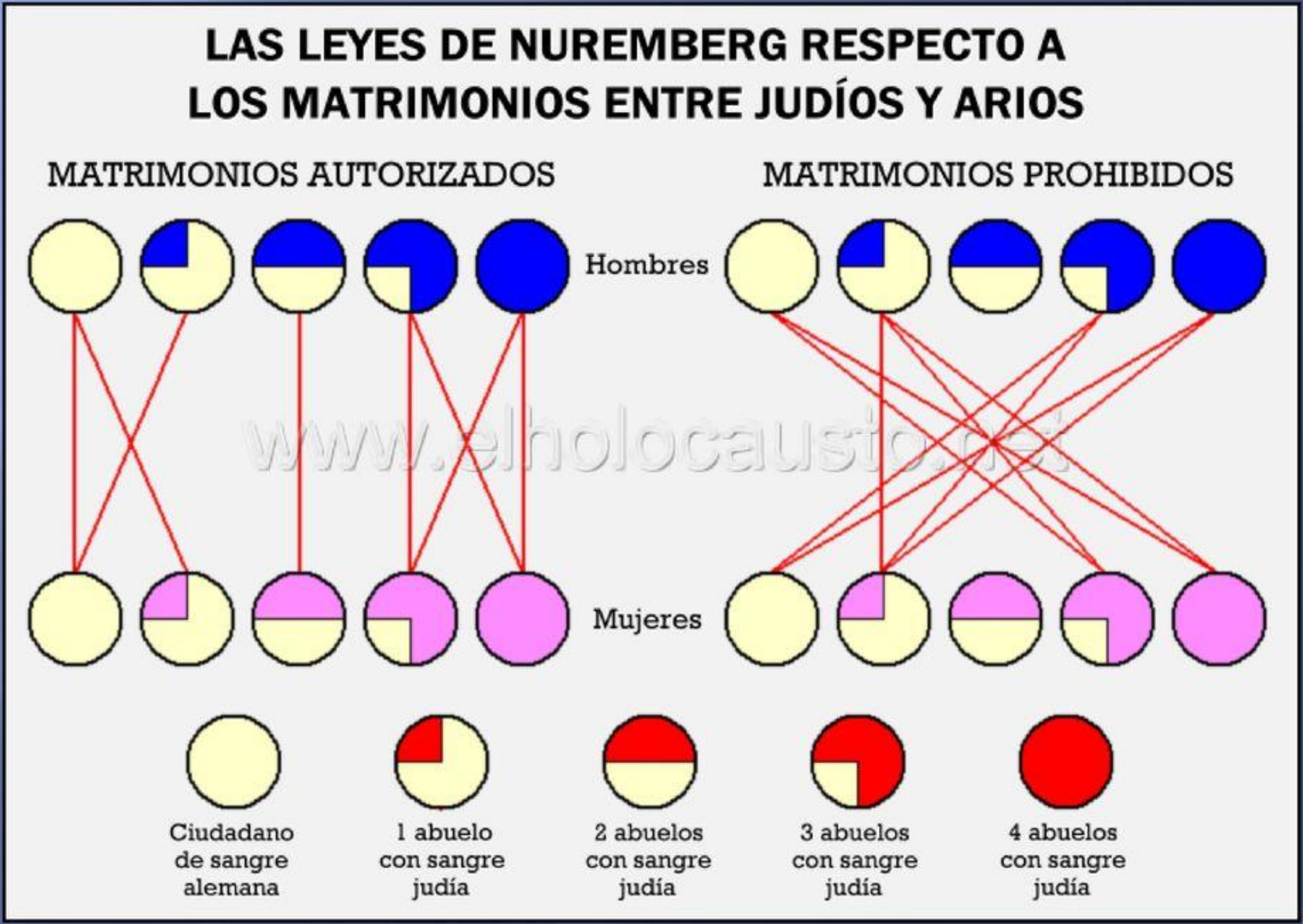

www.elholocausto.net

UNA IMAGEN TÍPICA DEL TERCER REICH: ESTA PAREJA ES ARRESTADA POR VIOLAR LAS LEYES DE NUREMBERG. AMBOS DEBEN PORTAR CARTELES HUMILLANTES EN DONDE CONFIESAN HABER MANTENIDO RELACIONES PROHIBIDAS.

A NOITE DOS CRISTAIS ROTOS(9-XI-1938)

GUETTOS (DESDE 1939)

OS PROGROMS

- ENVIADOS A CAMPOS DE CONCENTRACIÓN

A SOLUCIÓN FINAL

Adolf Eichmann, solución final, exterminio judío, nazi

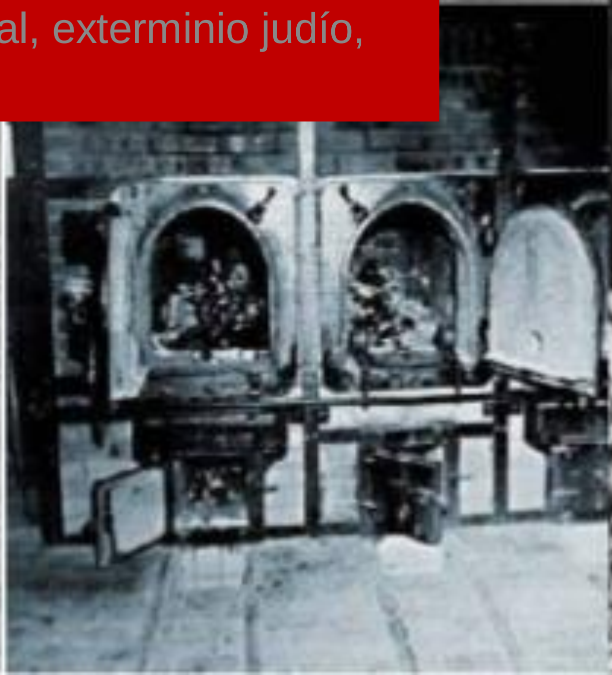

O primeiro foi o de Dachau, preto de Berlín. Pero os máis coñecidos foron o de Mauthasen en Austria e o de Auschwitz en Polonia, que foi o maior campo de exterminio (2 millóns de persoas morreron nel) e alí realizáronse experimientos coa poboación internada

ttps://www.elcorreogallego.es/galicia/ecg/179-gallegos-mauthausen/idEdicion-2017-01-28/idNoticia-1038584

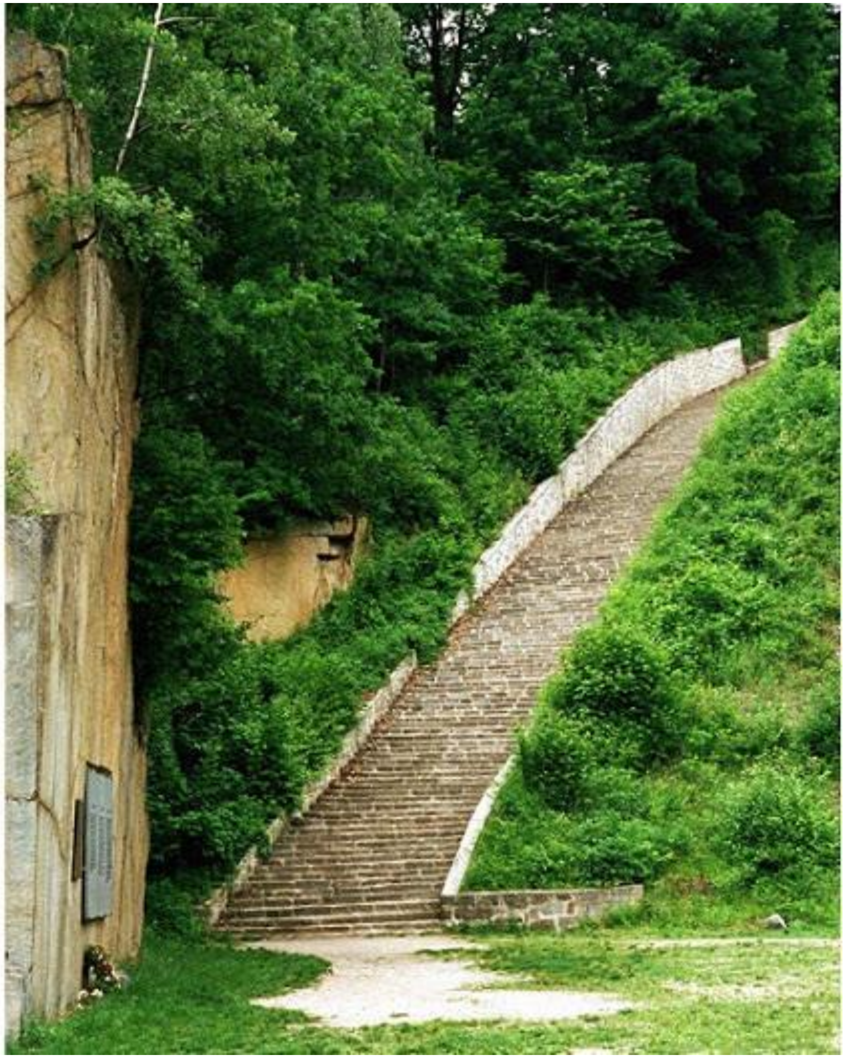

Las victimas

Se calcula que murieron víctimas de este exterminio algo más de 6 millones de judíos,[188][189] aparte de unos 800.000 gitanos, 4 millones de prisioneros de guerra soviéticos o víctimas de la ocupación

polacos judíos (15,56 %) y no judíos (13,78 %)

alemanes judíos (13,33 %)

eslavos (26,66 %)

prisioneros de guerra soviéticos (17,78 %)

gitanos (3,56 %)

alemanes «arios» opositores políticos (generalmente personas con ideas de izquierda y librepensadores) (6,67 %)

discapacitados (1,34 %)

homosexuales (1,12 %)

personas negras[194]

HITLER
Gana apoyos
entre clases medias
Hábil
propaganda
Ciudadanos sin derechos,
ni libertades
ARBEITER
DER STIRN
DER FAUST
WÄHLT DEN FRONTSOLDATEN
HITLER!
Dictadura
Único partido
LÍDER al que admirar
Consigue sacar más votos
que otros partidos
En las elecciones de 1932
Política exterior agresiva
Crear el Tercer Reich
Es lebe Deutschland!
Crea la gestapo que
elimina a todo oponente
Leyes contra los judíos

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

5.3. A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH.

- **Ideoloxía expansionista- O imperio era a expresión exaltada do nacionalismo. A teorías do espazo vital para a raza aria foi esgrimida para a conquista de territorios. O obxectivo era conseguir que todas as poboacións de orixe alemá de Europa debían unirse nun só Estado(panxermanismo) e a conquista doutras novas que aportasen materias primas. Esta expansión exterior era un dereito que tiñan os alemáns. Por esta razón, se o resto dos países se opoñían a ela, sería necesario realizala por medio da guerra. No plano das relacións internacionais levou a cabo unha política imperialista e de expansión que acabou provocando a II Guerra Mundial.**

- **Primeiro púxose en marcha un intenso plan de rearmamento- incumprindo o Tratado de Versalles- e restableceuse o servizo militar obrigatorio. *Goering* foi o encargado organizar un exército potente e moderno. Despois comezou a expansión: primeiro anexionaron Austria, e a rexión checoslovaca dos Sudetes, na que vivían 3 millóns de alemáns. En 1939 Hitler ocupou o resto de Checoslovaquia. Ningunha potencia se opuxo a estes feitos.**

TEORÍA DEL ESPACIO VITAL
TERCER REICH (Imperio de los mil años)

INVERSIONES DEL ESTADO ALEMÁN (1928-1938)	1928	1932	1933	1935	1938
Total en millones de marcos	7.244	2.593	3.153	9.101	21.026
Porcentaje invertido en armamento	11%	22%	22%	55%	77%

Infantería:
reina de todas las armas

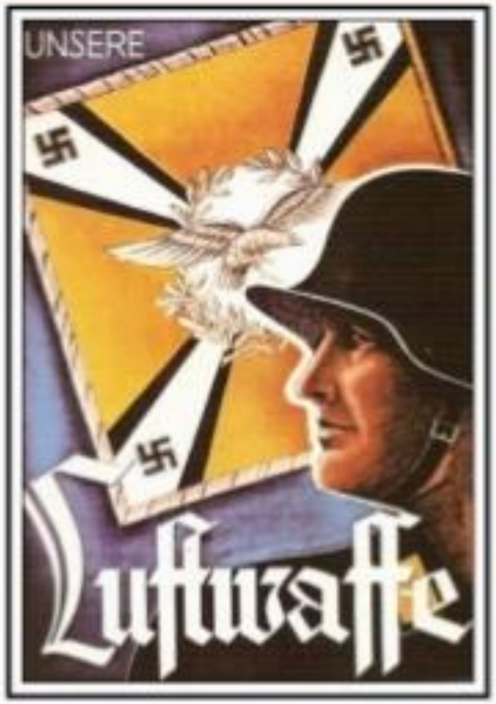

Campaña por la marina
de guerra alemana

CONSEGUIR TERRITORIOS
ESPACIO VITAL
CREAR TERCER REICH
2
FINLAND
NORWAY
SWEDEN
ESTONIA
LATVIA
LITHUANIA
EAST PRUSSIA
DENMARK
NO. IRELAND
IRISH FREE STATE
GREAT BRITAIN
NORTH SEA
NETH.
BELGIUM
GERM
U. S. S. R.
CZECHOSLOVAKIA
HUNGARY
RUMANIA
BESSARABIA
FRANCE
SWITZERLAND
YUGOSLAVIA
BLACK SEA
SPAIN
PORTUGAL
CORSICA
SARDINIA
ITALY
BULGARIA
ALBANIA
TURKEY
SICILY
MALTA
CRETE
RHODES
CYPRUS
AFRICA

A ALEMAÑA NAZI 1933-1945

- A DITADURA NAZI: A PROCLAMACIÓN DO III REICH.

- <u>No ámbito económico</u>

- Política económica autárquica baseada no illamento financeiro e comercial, no control estatal de prezos e salarios, nos fortes investimentos do Estado en obras públicas (autopistas, aeroportos, estadios) ,desenvolvendo os efectivos do exército e aumentando a actividade das industria de guerra e a industria pesada, que acabaron co paro. Tamén potencia a máxima utilización dos recursos do solo e do subsolo; a produción de sucedáneos e produtos sintéticos
- O Estado dirixía a política económica, pero isto non significa que deixasen de existir as empresas privadas. O réxime nazi non cuestionou nin puxo en perigo o capitalismo alemán. Así , acelerouse o proceso de concentración de capital e os resultados foron moi desiguais e, nalgúns sectores acadaron grandes éxitos. A gran beneficiaria foi a gran burguesía financeira e industrial(Krupp, Thyssen...) que apoiaron o réxime nazi e obtiveron enormes beneficios. En 1939, Alemaña convertérase na segunda potencia industrial do mundo
- A clase traballadora viu recortados os seus dereitos e os seus salarios estancados pero moitos encontraron un posto de traballo (este foi uns dos éxitos do nazismo)
- Pero a economía alemá tiña insuficiencia de materias primas, alimentos e un mercado interior reducido polo que para manter o seu crecemento, necesitaba contar con novos mercados mediante anexión ou conquista de territorios. A solución consistía en ampliar o "espazo vital". A saída foi A GUERRA.

LOS GASTOS DEL ESTADO ALEMÁN
(en millones de marcos)

año	gastos sociales	autopistas	armamento
1928	1023	2234	827
1933	200	1238	730
1938	700	3376	15500

Gustav Krupp recibe la medalla de oro del Partido Nazi de Adolf Hitler en la ciudad alemana de Essen